

Toimetuse ja talituse:
Tallinn, Kaarli tän. nr. 8.
Harju maleva staap — tel. 451-91.

Tellimise hind aastas:
Üksuste viisi — ä 50 snt.
Üksikult . . . — ä 1 kr.

Harjulane

Kaitseliidu Harju maleva häälekandja.

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel . . . 6 snt. mm.
Esimesel " . . . 10 " "
Teksti sees . . . 12 " "
Kaitseliitlastele 50% hinnaalandus.
Tellimisi võtavad vastu kõik komp.
pealikud ja naisosak. esindajad.

Nr. 15 20. detsembril 1933. a. VI aastakäik.

SISU: 1) Önnesoovid; 2) Maleva pealiku kskk. nr. 39; 3) Öppeala; 4) Kehaline kasvatus; 5) Naiskodukaitse ala; 6) Noorte kottkaste ala; 7) Teadaanded; 8) Kuulutused.

Soovin kõigile kaitseliitlastele, naiskodukaitse liikmeile, noorkotkaile, kodu-
fütardele ja nende juftidele

rõõmsaid jõulupüüfi ja uueks aastaks

raugemata jõudu ja tahtet, õnne ja edu kodukaitse töös ja isiklikus elus.

K. Saar,

major, Harju maleva pealik.

Harju maleva pealiku käskkiri

nr. 39.

Tallinnas, 12. detsembril 1933. a.

§ 1.

Kabala kompaniist lugeda välja-
heidetuks kompanii propaganda-
pealik Anton Jaani p. Kutser —
kaitseliidu põhimõtete vastu väljaas-
tumise põhjal, arvates 4. nov. s. a.

Alus: maleva juhatuse protokoll
nr. 24/17, pkt. VII — 1933. a.

§ 2.

Lugeda asutatuks Harku kom-
panii laskurklubi, arvates
15. nov. s. a.

Kinnitan klubi pealikuks kl. Jo-
hannes Vorsmann'i, abiks lasketehni-
lisel alal Viktor Auus'i ja abiks ma-
janduslikul alal Elmar Tamm'e —
kõik arvates 15. nov. s. a.

Õiendus: ljh. nr. 125.

§ 3.

Kinnitan kohtadele:

Ingliste kompaniis: Vol-
demar Davidov'i — kompaniipealiku
abiks; Arnold Venemann'i — I rüh-

ma 2. jao pealikuks, mõlemad arva-
tes 12. dets. 1933. a.

Keila malevk.: malevkonna
spordipealikuks — Martin Puum'i,
arvates 8. dets. 1933. a.

Kose malevk.: malevkonna
propagandapealikuks — Ravila komp.

kl. Hans Reinhold'i, arvates 15. nov.
s. a.

Kohila komp.: kompanii pro-
pagandapealikuks — Konstantin Vii-
lup'i, arvates 30. sept. 1933. a.

Saku komp.: Johannes Tuller'i
— II rühma 1. jao pealikuks ja Ru-

Soovitab

oma saadusi võistlemata
headuses

Saadaval igas veini-
kaupluses ja restoranis

Eestis

Erii soovitame

Konjakeid: Old Brandy, Vieux
etc.

Likööre: Orange, Cherry, Bran-
dy, Curacao etc.

Napse: Vodka, Kümmel, Piifla-
kas etc.

NAPSI- JA LIKÖÖRIVABRIK

„EMLO“

ASUTATUD 1920

PIKK T. 17 TALLINNAS TEL. 431-08

dolf Tuller'i — II rühma 1. jao pealiku abiks, mõlemad arvates 30. XI 1933. a.

Ingliste komp.: Eduard Sempelson'i — I rühma pealikuks, arvates 5. nov. 1933. a.

Ravila komp.: Alfred Raudsepp'a — komp. õppepealikuks ja Mihail Jürisson'i — komp. laskejuhatajaks, kõik arvates 1. dets. 1933. aast.

§ 4.

Vabastan Ingliste kompanii pealiku abi kohalt Johannes Lichfeldt'i, arvates 12. dets. 1933. a.

Õiendus: ljh. nr. 21.

§ 5.

Viin üle üksusest — üksusesse:

Paldiski kompaniist — Jõeletme kompaniisse — kl. E. Peterson'i, arvates 1. nov. 1933. a.

Anija kompaniist — Saku kompaniisse — kl. Jaan Takki, arvates 27. nov. 1933. a.

End. Rapla kompaniist — Rapla valla kompaniisse — kl. Anton Univer'i, arvates 5. nov. 1933. a.

Õiendus: ljh. nr. 4.

§ 6.

Maleva alljärgnevad tegevliikmed lugeda toetajaiks liikmeiks:

Valtu komp.: Juhan Laurimann, Jaan Pohla ja Arnold Talpak, kõik arvates 25. nov. 1933. a.

Mõigu üks. rühm.: Karl Eismann, arvates 27. nov. 1933. a.

Järvakandi komp.: Jüri Baroni ja Juhan Otlot, mõlemad arvates 1. nov. s. a.

Ingliste komp.: Mart Kikerpuu, arvates 5. nov. 1933. a., ja Joh. Lichfeldt, arvates 12. dets. 1933. a.

§ 7.

Harju maleva koosseisust lugeda lahkuks alljärgnevad kaitseliitlased:

Jõeletme kompaniist: Aksel Arakas — kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. nov. 1933. a.; Joh. Suigom ja Evald Nairismägi — mõlemad arvates 1. nov. 1933. aast., oma soovil.

Anija kompaniist: Leonhard King — kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. okt. 1933. a., ja Heino Tuulik — kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. maist 1933. aastast.

Nehatu kompaniist: Valter Pohl, Artur Kruberg, August Enok ja Valdik Tamm — kõik kait-

sev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. nov. 1933. a.

Rapla valla kompaniist: Jaak Sõrmus — surma puhul, arvates 17. nov. 1933. a.; Vold. Palm, A. Tammann, G. Tabak, O. Vaaro, E. Landt ja J. Kasemets — kõik oma soovil, arvates 5. nov. 1933. a.; Elmar Reiland ja Ernst Künnapas — mõlemad ajapuuduse tõttu, arvates 5. nov. 1933. a.

Järvakandi komp.: Erich Lubasoo — kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. nov. 1933. a.

Valtu kompaniist: Julius Kiirmann ja Villem Mudi — mõlemad oma soovil, arvates 25. nov. 1933. a.

Kuimetsa üks. rühm.: Artur Rütberg — kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. nov. 1933. a.

Ingliste kompaniist: Paul Bergvald — kaitsev.-teenistusse mineku tõttu; Al-der Roba — elukoha muutmise tõttu; Reinhold Kaal ja Jaan Schleicher — mõlemad elukoha muutmise tõttu; Karl Johanson — haigestumise tõttu, kõik arvates 1. nov. 1933. a.; Jaan Nipmann ja Voldemar Kree — mõlemad oma soovil, arvates 5. nov. 1933. a.

Mõigu üks. rühm.: Burchard Raup ja Gustav Allikas — mõlemad elukoha muutmise tõttu, arvates 27. nov. 1933. a.

Harku kompaniist: August Umberg, Valter Meriküll ja Johannes Emar — kõik kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. nov. 1933. a., ja Otto Multer — surma puhul, arvates 25. sept. 1933. a.

Kloostri kompaniist: Hugo Angast ja Erich Holmberg — mõlemad kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. nov. 1933. a.

Paldiski kompaniist: Edgar Kalm, Martin Mirka, Vold. Promiesen — kõik kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 1. okt. 1933. aast.; Alfred Sõõru — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. okt. 1933. a., ja Johannes Jalakas — oma soovil, arvates 1. okt. 1933. a.

Keila kompaniist: Mihkel Mõttus — elukoha muutmise tõttu, arvates 1. V 1933. a.; Al-der Niinemann — kaitsev.-teenistusse mineku tõttu, arvates 15. sept. 1933. a., ja Alfred Poom — surma puhul, arvates 23. VI 1933. a.

Triigi kompaniist: Karl Anton — oma soovil, arvates 1. dets. 1933. a.; Karl Kaun — surma puhul ja Meinhard Volban — elukoha

muutmise tõttu, arvates 1. dets. 1933. a.

§ 8.

Minu käskk. nr. 33 § 10 — 1933. a. on Anija kompaniist lahkunud kl. Arnold Puks, mitte Johannes Puks.

§ 9.

Harju maleva koosseisu lugeda vastuvõetuks alljärgnevad kodanikud:

Juuru kompaniisse: Johannes Müllerman, arvates 1. dets. 1933. a.

Kaiu kompaniisse: Gustav Ilistom ja Georg Kanter — mõlemad arvates 22. nov. 1933. a.

Keila tehn. kompaniisse: Elmar Vaht ja Al-der Kärson — mõlemad arvates 16. nov. 1933. a.; Eduard Neitov ja Johannes Kook — mõlemad arvates 1. dets. s. a.

Valtu kompaniisse: Elmar Vattmann ja Edgar Raud — mõlemad arvates 25. nov. 1933. a.

Hagudi kompaniisse: Johannes-Friedrich Aaver, Jaan Juudemann ja Johannes Kersten — kõik arvates 30. nov. 1933. a.

Kurna üks. rühma: Edgar Aavik — arvates 5. dets. 1933. a.

Saku kompaniisse: Rudolf Tuller ja toetajaks liikmeks August-Eduard Berendson — mõlemad arvates 30. nov. 1933. a.

Raasiku kompaniisse: Richard Lupart ja Voldemar Takel — mõlemad arvates 30. nov. 1933. a.

Anija kompaniisse: Richard Altfeldt, Harald Leeman, Paul Robenani, Robert Reisner, Felix Altfeldt ja Friedrich Kask — kõik arvates 30. nov. 1933. a.

Nehatu kompaniisse: Kalle Haab ja Hugo Kilu — mõlemad arvates 30. nov. 1933. a.

Paldiskikompaniisse: Harald Puström, Mihkel Lilleprom, Johannes Rootsi, Aleksei Utkin, Verner Aksel, toetajaiks liikmeiks Karl Grep ja Edgar Lemberg — kõik arvates 1. dets. 1933. a.

Kohila kompaniisse: Konstantin Viilup — arvates 27. nov. 1933. a.

K. Saar, major,
Harju maleva pealik.

Õppeala.

Harju maleva õppetegevuse kava 1. XII 1933. a. — 31. XII 1934. a.

A. Pealikute kaadri korraldamine ja väljaõpe.

I. Pealikute kaadri uuendamine.

Malev jätkab senist tegevust, mille eesmärgid on üles seatud eelmise aasta tegevuskavas, see on jao- ja rühmapealikute ning nende abide kohtadele määrata kaitseliitlasi, kel on vastav kaitseväeline ettevalmistus (lõpetanud pealikuile ettenähtud pikemaajalised kursused, sooritanud katsed allohv. aastmes kõrgendamiseks ning kes on võimelised juhtima neile alluvat üksust).

Need pealikud, kes on juba rühma- või jaopealikute või nende abide kohtadel, 1. dets. 1935. a. niivõrd välja koolitada, et nad omaksid oma ametkohale vastavad oskused ja teadmised.

Malevkonna-, kompanii- ja üksiku rühma pealikuile, kes on lugupeetud seltskonnategelased, kuid kel puudub oma üksuse taktikaliseks juhtimiseks kaitseväeline ettevalmistus, määrata abiks vajalise ettevalmistusega õppepealik, kes juhib üksuse õppetegevust ja rivilist külge.

Eriüksuste pealikuks määrata ainult oma relvaliigi alal ettevalmistuse saanud kaitseliitlasi.

II. Pealikute väljaõpe.

Et värskendada pealikute praktilisi oskusi oma üksuse taktikalise juhtimise, relva tundmise, hooldamise ja käsitamise, oma kohuste tundmise ja õppuste korraldam. alal, korraldavad malev ja peastaap õppepäevi ja kursusi. Õppepäevad ja kursused korraldatakse eraldi jao-, rühma-, kompanii- ja neile vastavaile ningerialade pealikuile. Kursusest ja õppepäevist võtavad osa ka need malevlased, keda on tulevikus kavatus määrata pealikute kohtadele.

1. Maleva staap korraldab:

a) 2-päevased kursused jaopealikuile, nende abidele ja kandidaatidele, peamiselt laupäeviti ja pühapäeviti. Kursused korraldatakse mitme naaberüksuse jaopealikuile korruga 1. jaan. — 30. veebr. ja 1. apr. — 30. apr. 1934. a. Kavas on üldiselt: jao taktikaline ja tehniline juhtimine pealetungil, kaitse, taandumisel, kohtamislahingus, piilkonnas; 2) relyade materjaalosa, käsitamine ja

hoolekanne; 3) õppuste korraldamine ja üldised kohused.

b) 2-päevased laskejuhatajate kursused, milledest võtavad osa laskejuhatajad ja nende kandidaadid. Kursused korraldatakse peajasjaliselt laupäeviti ja pühapäeviti mitme naaberüksuse laskejuhatajale korruga 1. dets. kuni 31. dets. 1933. a. ja 1. nov. kuni 31. dets. 1934. a.

Kavas on üldiselt: 1) laske-tegevuse võtted ja nende õpetamine; 2) lahinguilmelised laskeharjutused ja nende korraldamine; 3) laskerada-de korraldamine (eelmise aasta kava jätkamine).

c) Jao-, rühma-, üks. rühma ja kompaniipealikuile ning nende abidele õppepäevad taktikalise väljaõppe alal maastikul päev enne üldisi kahepoolseid taktik. õppusi eelmise aasta eeskujul 15. sept. kuni 1. nov.

Kavas on üldiselt: jagu, rühm ja kompanii kaitse, pealetungil ja taandumisel.

d) 10-päevase ettevalmistuse kursuse jala- ja ratsaväe allohv. katseile novembrikuu esimesel poolel ja 3-päevase kordamiskursuse aprillikuu keskpaigas, mille järele kohe on katsed aprillikuus. Kaitseliitlased, kes soovivad ülendamis noorem- või vanemallohvitserideks, teatavad sellest maleva staapi kirjalikult hiljemalt 1. aprilliks 1934. a., ära täheandades andmed, mis nõutud „Harjulases“ nr. 9/10 1933. a., ja pealeselle veel, kas võtab osa korraldatavatest kursustest või mitte. Katseile lubatakse neid pealikuid ja kaitseliitlasi, kes ettevalmistuse kursused on lõpetanud, kelle teadmisi on kontrollitud ja kes maleva pealiku poolt on tunnistanud võimelisteks.

Kursused korraldatakse ühel ajal, kuid eraldi jala- ja ratsaväe aladel.

Kavas on peajasjaliselt praktiline osa. Käsitellakse järgmisi aineid:

1. laskeasjandus,
2. sideasjandus,
3. relyade materjaalosa ja nende käsitamine,
4. koond- ja lahkrivi,
5. välikindlustus,
6. vahiteenistus,
7. gaasiasjandus,
8. topograafia,
9. tervishoid,
10. kaitseväe veod raud- ja veeteedel,

11. tulejuhtimine ja

12. lahinguline ettevalmistus — noorem-allohv., jao- ja vanem-allohv. rühma juhtimine mitmesugustes lahingolukordades.

Et katsete kava on võrdlemisi laialdane (noorem-allohv. kohta avaldatud „Harjulases“ nr. 18. — 1932. a. ja nr. 12 — 1933. a., vanem-allohv. kohta avaldatakse edaspidi), siis tuleb osavõtjail muretseda endale määrustikud ja teoreetilistel aladel aegsasti ette valmistada juhtnööride kohaselt, mis avaldatud „Harjulases“ nr. 18 1932. a. ja nr. 3 — 1933. a.

e) Septembrikuu teisel poolel Tapa sügismanöövri maastikul ühepäevased õppused taktikaliste ülesannete lahendamiseks maastikul — rühma- ja kompaniipealikuile ja nende abidele.

2. Peastaap korraldab pealikute väljaõppe alal:

a) Sõjamängu 16.—19. aprillini, millest võtavad osa soovi avaldanud pealikud-ohvitserid. Osavõtu soovist teatatakse maleva staapi hiljemalt 1. aprilliks 1934. a.

b) 4—5-päevased ettevalmistuse kursused ohvitseridele aukõrgenduse katseile aprillikuus 1934. a. Katseist osa võtta soovijail tuleb muretseda „Söduri“ toimetusest vastavad katsete kavad, määrustikud ja end põhjalikult ette valmistada teoreetiliselt, kuna kursustel käsitellakse peamiselt praktilist taktikat rühma ja kompanii juhtimises ja relvade tundmist, käsitamist ja hoolekannet.

Katseist saavad osa võtta need pealikud ja kaitseliitlased-ohvitserid, kes end põhjalikult on ettevalmistanud, osa võtnud kursusest ja kelle teadmisi maleva pealiku poolt on kontrollitud. Katsed ja kursused korraldatakse eraldi väeliikide järgi.

Katseist osa võtta soovijail tarvili- sed teated („Harjulases“ nr. 9/10 1933. a.) ühes teenistuslehtede ära- kirjadega saata maleva staapi hiljemalt 1. märtsiks 1934. a.

c) Kahenädalase spordijuhtide kursuse maikuu Aegviidus, millest võivad osa võtta spordipealikud ja kehalise kasvatuse ala juhtivad tegelased. Soovist osa võtta teatada kirjalikult

maleva staapi hiljemalt 1-ks maiks 1934. a.

d) Suusk-ratturite üksuste pealikute kursuse Tallinnas 1934. a. veebruarikuu teisel poolel. Osa võivad võtta kõigi suusk-ratturüksuste pealikud või nende abid. Soovist osa võtta teatada maleva staapi hiljemalt 1. veebr. 1934. a.

e) Ratsaüksuste pealikute kursuse Tallinnas maikuu alul. Kursusest osavõtt on soovitatav kõigile ratsakomandode pealikuile või nende abidele, kuid tingimata tarviline Kuusalu, Kose ja linnaümbruse malevkondadele, kes võtavad osa Tapa-Rakvere kaitseliidu sügismanöövrist.

Kursuse kavas on: 1) ratsaluure ja sideteenistus; 2) ratsasõit uue ratsasõidukooli põhimõtete järgi.

Kursusest osa võtta soovijail teatada maleva staapi kirjalikult hiljemalt 15. aprilliks 1934. a.

B. Kaitseliitlaste väljaõpe.

I. Tegevustaktikalise väljaõppe alal ja suvilaagrid.

1. Malev korraldab: a) taktikalisi õppusi vähemaile üksusile. Taktikalise tegevuse eesmärgiks 1933./34. a. on peamiselt jao, rühma ja kompanii sõjaline väljaõpe.

Jao- ja rühmaõppused taktika ja lahkrivi alal leiavad aset peamiselt suvilaagreis, kuna kõvendatud rühma ja kompanii — peamiselt sügisestel kahepoolsetel taktikalistel õppustel.

Jao ja rühma lahkriviõppustel erilist tähelepanu pöörda: 1) jao ja rühma juhtimise tehnikale; 2) käskude andmise tehnikale; 3) lahkrivi rivistustele; 4) varjumisele ja moondamisele.

Taktikalised õppused korraldatakse 15. sept. kuni 1. novembrini. Kavas on üldiselt: kõvendatud rühma ja kompanii tegevus kaitsel, pealetungil ja taandumisel; luurpatrulli ja piilkonna tegevus päeval ja öösel; puhkus-kaitse korraldamine.

b) Kahepäevased suvilaagrid eraldi veel ratsaüksustele 10. juunist kuni 1. juulini. Suvilaagrid korraldatakse peamiselt malevkondade kaupa, kõige rohkem aga kahe malevkonna koondlaagrid selle arvestusega, et laagris oleks 200—400 kaitseliitlast.

Suvilaagreis leiavad aset nii jalaväe kui ka eriüksuste õppused ning õhtul laagri või malevkonna meister-voistlused.

Kavas on üldiselt:

1) Laskurüksuste õppused: jao ja rühma koondriviõppused;

jao ja rühma lahkriviõppused; jao ja rühma lahinguline ettevalmistus; relvade hoolekanne ja ülevaatus; klassikatsed ja traditsioonilised laskevõistlused.

2) Rattur-üksuste eriõppused: jao ja rühma koondrivi; jao ja rühma lahkrivi; jao ja rühma lahinguline ettevalmistus.

3) R.-k. komandode eriõppused: materjaalosa, hooldamine ja käsitamine; numbrite koostöö; r.-k. rühma tegevus kaitsel ja pealetungil.

4) Sideüksuste eriõppused: liini ehitamine mitmesugustes tingimustes ja mahakerimine; lipp- ja helk-signalisatsioon; tegelik sideteenistus.

5) G-komandode eriõppused: luure, vaatlus, alarm; gaaside äratundmine; gaasihävitamise harjutused; esimese abi andmine mürgitatuile; gaasiülikondade käsitamine; gaasitamise praktilised harjutused.

6) P.-k. eriõppused: tegevus-harjutused; õppelaskeharjutused; lahinglaskmised; p.-k. meeskondade vahelised võistlused.

7) Naiskodukaitse ja oskondadel: toidustamine; sanitaarteenus; samariitlase õppused.

2. Peastaap korraldab Tapa ümbruses sügismanöövrid 6.—7. okt., millest malevast võtab osa: a) üks koondatud bataljon Kuusalu, Kose, Keila, Kloostri, Nissi ja linnaümbruse malevkonna üksustest; b) üks ratsarühm Kuusalu, Kose ja linnaümbruse malevkonna üksustest; c) kõik r.-k. üksused; d) kõik gaasikaitseüksused; e) kõik sideüksused.

Kõik üksused normaalses koosseisus; laskurkompaniis keskmiselt 120 meest.

Eriüksused ja voorid lähevad kohale reedel, 5. okt., jalaväe üksused — laupäeval, 6. okt., varahommikul.

Tapa sügismanöövri ettevalmistuse töödega alata juba jaanuarikuus 1934. a. üksuste pealikuil ja juhatus- tel koos naiskodukaitse jaosk. juhatus- tega.

Selleks: 1) määrata kindlaks jaod ja rühmad igas kompaniis ja määrata neile pealikud ning abid; üksused katsuda moodustada nii, et malevlased jääksid oma pealikute (jaos, rühmas) juhatus- alla; 2) määratud rühmade ja jagude pealiku- te ja nende abide nimed teatada maleva staapi hiljemalt 1-ks juuniks 1934. a.; 3) kõigil määratud pealikuil ja manöövrist osavõtjail kaitseliit- lal võtta osa varem korraldatavaist

õppusist ja suvilaagreis, et väärili- selt manöövreiks ette valmistuda.

Kaitseliitlasil muretseda ja korda seada: 1) vormiriietus; 2) tarvilised toidunormid; 3) seljapaunad; 4) rel- vade puhastuse abinõud.

Põhimõtteks on, et taktikalistest õppustest, manöövrest ja suvilaag- reist võtaks osa vähemalt 75% üksuste koosseisust, kel- ledele nad ette nähtud.

II. Koondrivi ettevalmistus.

1) Käesoleval aastal pandi maks- ma uus „Jalaväe eeskiri I osa“, mis- sugune omandada kõigil rivipealikuil (saab osta Tallinnast, „Sõduri“ toi- metusest) ja sellega tutvustada kait- seliitlasi käesoleval aastal põhjalikult jao ja rühma õppuste korraldamisel (peamiselt talvel — kontroll- ja muu- del kogunemistel, suvilaagreis ja pea- likute poolt korraldatud õppustel ja kogunemistel).

2) Koondrivi õppusi korraldatakse kaitseliitlasile 5—10 minutit korra- ga. Nende eesmärk on distsipliini, rivis esinemise ja mehise väljanäge- mise tõstmine.

Koondrivi harjutustel panna tähe- le kõiki kaitseliitlasi, nõuda kindlat eeskirjades ettenähtud rivikorda ja rividistsipliini. Koondrivi harjutusi korraldada jao- ja rühmapealikute poolt uue „Jalaväe eeskirja I osa“ järgi, millega igal rivipealikul tut- vuda, et ei tuleks ette „kobamisi“ rivi ees.

III. Laskeasjandus.

Laskeasjandusliku tegevuse ees- märgiks on:

1) kaitseliitlaste laskeosavuse ta- seme tõstmine; 2) lahinguisuliste laskeharjutuste korraldamine.

Kaitseliitlaste laskeosavuse üldise taseme tõstmiseks:

1. 1933./34. õppeaasta jooksul kor- raldada õppelaskmisi nii, et aasta jooksul klassikatsed sooritaks vä- hemalt 30% üksuste tege- v- liikmete arvust;

2. talvise perioodi jooksul korral- dada eriõppusi neile laskevõimelisile kaitseliitlasile, kes karikavõistlustel saavutasid vähem kui 25 silma. Väl- ja selgitada põhjused, miks nad ra- huldavaid tagajärgi ei saavutanud, ja lõpuks need „0—25-e mehed“ järg- misteks karikavõistlusteks niivõrd välja koolitada, et nad jõuavad välja rahuldavate tagajärgedeni;

3. kaitseliitlase kohta, kes keha- liste puuduste tõttu (ebanormaalne nägemine, käte vigastused) ei suuda üldse lasta, koguda andmeid ja saata

need maleva staapi 1-ks sept. 1934. a., et nad laskmistest üldse vabastada;

4. teostada relvade täpset hoolekannet (õppused ja kodune puhastamine) ja järelevaatust kaitseliidu ülema kskk. nr. 3 — 1932. a. alusel;

5. olemasolevad laskerajad sisustada ja uusi soetada juure nii, et ühelgi kaitseliitlasel ei tuleks jalgsi käies aja kulu üle ühe tunni ja neil oleks võimalik lasta nii punktilaske kui ka lahinglaske harjutusi;

6. laskesportlasil korraldada treeningharjutusi.

Lahinglaskmise kooli elluviimiseks korraldatakse:

1. laskejuhatajaile kursusi;
2. lahinguilmelisi laskeharjutusi;
3. laskurite laagreid;
4. laskeradade sisustamist ja korraldamist vastavalt lahinguilmeliste laskmiste nõudeile.

Laskeasjanduse alal korraldatakse malevas:

1. klassikatsed kõikidele kütidele, klassilaskuritele ja algajaile vähemalt 2 korda aastas, 1. maist kuni 1. okt. ja 1. nov. kuni 31. dets.

Klassikatsed korraldavad maleva instruktorid, kuna aja ja koha määravad kindlaks vähemalt kaks kuud ette kompanii ja üksiku rühma pealikud. Laskejuhatajad hoolitsevad laskeraja korraldamise ja laskemootna kohaletoomise eest.

2) Õppelaskeharjutused vintpüssidest korraldatakse kompaniides ja üksikutest rühmades arvestusega, et iga kaitseliitlane-tegevliige, kes pole laskmistest vabastatud, saaks määruste kohaselt täita vähemalt järgmise klassi klassikatsed aasta jooksul — vähemalt 3 päeva aastas. — Õppelaskeharjutused korraldatakse laskejuhatajate poolt terve aasta jooksul. Aja ja koha määrab üksuse pealik ja teatab sellest maleva staapi 2 kuud ette.

Õppelaskeharjutustest saavad osa võtta need, kes on kodus harjutanud laske-tegevuste alal, et õppelaske ei kujuneks „paugutamiseks“, vaid oleks nagu kaitseliitlaste varal edasijõudmises.

3) Raske-klp. ja püstol-kuulipild. meeskondadesse määratud kaitseliitlastele korraldatakse õppelaske nii, et 1933/34. a. jooksul kõik, kelledele ette nähtud laskmised, täidaksid tarvilisel määral harjutused ja viidaks üle järgmisse klassi. Aja ja koha määravad üksuste pealikud ja teata-

vad sellest maleva staapi 2 kuud ette; laskmised viivad läbi laskejuhatajad.

4) Moodustatakse pealikuist ja parimaist laskuritest, määruste kohaselt, püstolilaskurite meeskonnad ja korraldatakse neile õppelaske sel määral, et neid oleks järgmisel aastal võimalik üle viia järgmisesse klassi; laskmised viivad läbi laskejuhatajad, kuna aja ja koha määravad kindlaks üksuste pealikud ja teatavad sellest maleva staapi 2 kuud ette.

5) Kompaniide ja üksikute rühmade laskemeistervõistlused peetakse eelmise aasta määruste järgi aja jooksul 1. maist kuni 1. juulini 1934. a. selle arvestusega, et nad sünniks enne malevkondade meistervõistlust, millest võtavad osa kompaniide ja üksikute rühmade meistrid ja meistergrupid ning need laskurid, kelle tagajärjed olid paremad kui kõige nõrgemal üksuse meistril.

Aja ja koha määravad üksuste pealikud, hangivad tarvilisel määral võimalisi vahekohtunikke ja viivad ka võistlused läbi.

6) Malevkondade laskemeistervõistlused korraldatakse eelmise aasta määruste järgi 1. juulist kuni 1. augustini.

7) Maleva laskemeistervõistlused korraldatakse augustikuu esimesel poolel, millest võtavad osa malevkondade meistrid, meistergrupid ja need laskurid, kelle tagajärg oli parem kui kõige nõrgemal malevkonna meistril.

8) Karikavõistlused kõigis kompaniides ja üksikutes rühmades korraldatakse eelmise aasta kava järgi 1. a. g. kuni 31. okt. 1934. a.

Eesmärgiks on, et: 1. võistlustest võtaksid osa kõik kaitseliitlased, vähemalt 75% koosseisudest;

2. üksuse keskmine silmade summa ei oleks alla 40;

3. poleks ühtki nõrka laskurit, s. o. alla 25 silma meest.

9) välisvõistlused: a) Saku kompanii ja pioneerpataljoni vahel;

b) Saku kompanii ja auto-tankide rügemendi vahel;

c) Nehatu kompanii ja piirivalve Järgala jaoskonna vahel.

Võistlusmäärused koostatakse maleva pealiku ja vastavate kaitseorgan. juhtide vastastikusel kokkuleppel.

10) Laskejuhatajate kaadri korraldamist ja väljaõpet. Need laskejuhatajad, kes ei suuda ajapuudusel või teistel põhjustel täita ülesandeid, asendada uutega kandidaatide hulgast. Laskejuhatajaile peetakse 2-päevased kursused, nagu eelpool tä-

hendatud, millest võtavad osa ka kandidaadid.

11) Juunikuu alul Männikul 3-päevane laskurite laager, millest võtavad osa üksuste laskejuhatajad ja nende kandidaadid, kõik kütid ja parimad klassilaskurid. Laagrist osa võtta soovijail teatada sellest maleva staapi hiljemalt 15. mailks eeltööde tegemiseks.

Kavas on:

- a) lahinguilmelised laskmised;
- b) üksikmehe lahinglaskmised;
- c) jao lahinglaskmine (kütidega — 1 kuni 2 jagu)
- d) relvade puhastamine ja hoolekanne;
- e) padrunite laadimine.

12) Maleva vintp. treeningmeeskonna harjutused peastaabi poolt saadetud ja treeninggruppide vanemaile väljaantud kavade järgi 1. nov. kuni 10. maini.

Treeninggruppide harjutuspäevad ja -kohad määravad kindlaks gruppide vanemad, arvestades soodsamaid ilmu.

Kavas on:

- a) 4 kahekümnelasulist seeriat püsti;
- b) 2 kahekümnelasulist seeriat põlvelt;
- c) 2 kahekümnelasulist seeriat lamades.

Iga seeria ees 5 proovilasku. Iga kuu lastakse välja vähemalt 1 seeria. Laskemootna antakse treeninguks eraldi maleva staabist.

13) Lahinguisulised laskeharjutused:

- a) kütidele kõik põhiharjutused;
- b) klassilaskuritele — ettevalmistavad harjutused ja kuni 3 põhiharjutust.

Lahinguisulised laskeharjutused korraldatakse klassikatsete, karikavõistluste ja eripäevil kohapealsete olude kohaselt instruktorite poolt 1. maist kuni 31. dets. 1934. a.

Peastaap korraldab:

1. Laskurite laagri Paldiskis juunikuu keskpaigas, millest võtab osa igast üksusest vähemalt üks laskejuhataja. Osavõtjate laskejuhatajate nimed teatavad üksuste pealikud maleva staapi hiljemalt 1. juuniks 1934. aastal.

Kavas on: üksikmehe lahinglaskmine; jao lahinglaskmine; eeltööd šnaiperikoodi elluviimiseks kaitseliitlaste ja optilise sihikuga laskmine; laskeasjanduslike küsimuste uurimine.

2) Kaitseliidu laskurmeeskonna erivõistlused: a) 20. mail — mees-

konna esivõistlus ja b) 1. juulil valikvõistlus, mille põhjal korraldatakse kaitseliidu laskurmeeskond suurvõistluste tarvis. Võistlused viiakse läbi Tallinnas. Esivõistlustele pääsevad need kaitseliidu maleva treeningmeeskonnast, kes treeningharjutusel on saanud soovitavaid tagajärgi. Valikvõistluste mehed määratakse esivõistluste tulemuste põhjal.

3) Üleriiklikud kaitseliidu meistervõistlused peetakse augustikuu teisel poolel Tallinnas.

IV. Kontrollkogunemised ja üldõppused.

Kontrollkogunemised korraldatakse kompaniides ja üksikutes rühmades, kus seda läinud aastal ei tehtud.

Kontrollkogunemiste eesmärk on:

- kaitseliitlaste käes oleva varustuse ja relvade ülevaatus ja seisukorra kindlakstegemine;
- koosseisude selgitamine;
- kaitseliitlaste poolt ülestõstetud küsimuste lahendamine;
- kokkuvõtete tegemine ja ilmsikstulnud puuduste kõrvaldamine pealike ja juhatuste poolt.

Üldõppuste kavast on: a) jao lahkriivõppused; b) jao ja rühma koondriivõppused; c) vahi- ja valveteenistus (ka öösi); d) relvade puhastamine ja hoolekanne.

Kontrollkogunemisi toimetavad instruktorigid, kuna tarvilised eeltööd teevad üksuste pealikud, kaitseliidu ülema ja minu poolt antud juhtnõotide järgi („Harjulane“ nr. 3 — 1929. a. ja 1930. a. det.-kuul ning kaitsel. ül. kskk. nr. 40 — 21. VIII 1928. a., nr. 47 — 6. IX 1932. a. ja kaitsel. ringk. 173 — 20. I 1928. a.).

V. Noormalevlaste õppused ja katsed.

Noormalevlaste väljaõppeks kaitseliidu ülema poolt kinnitatud kava ulatuses korraldatakse eriõppused:

1. kahe- kuni neljapäevased kursused, koondatult naaberüksuste kaupa talvisel perioodil 1. jaan. kuni 31. märtsini;

2. kahepäevased õppused suvilaageris. Pärast õppusi on katsed. Enne katsete sooritamist ei või noortele välja anda mingisugust kaitseliidu varustust ega relva, samuti ka luba isiklike relvade ostmiseks, et vältida õnnetuid juhtumeid relvadega ja hooletut ümberkäimist kaitseliidu varustusega.

VI. Eriüksuste väljaõpe.

Eriüksuste väljaõpet teostavad eriüksuste pealikud ja maleva staabi poolt väljasaadetud instruktorigid, kui seda nõutakse või kohapealsed olud tingivad. Õppetegevuse aasta kestes eriüksusile — ratsa-, side-, gaasikaitse-, raske-klp., püstol-klp.- ja suuskurratüüksustele — korraldatakse õppusi vähemalt 6 tundi iga õppeperioodi jooksul — 1-sel või 2-el päeval. Üksikasjalised kavad avaldatakse „Harjulases“, millede järele eriüksuste pealikud õppusi korraldavad.

Eriüksuste pealikud määravad õppuste aja ja koha ning teatavad sellest üksuse meestele vähemalt 1 nädal enne õppusi, samuti teatavad nad ka õppuste korraldamisest üksuse pealiku kaudu maleva staapi, nõudes tarbekorral instruktorigid.

1. Ratsaüksuste üldkavast on: a) istak sadulas ja hobuse juhtimine; b) jao koond- ja lahkriivi; c) relvade käsitlemine; d) luure- ja sideteenistus.

Sügisestel taktikalistel õppustel — luure- ja sideteenistus.

Ratsaüksuste õppusi korraldavad komandode pealikud — nõudekorraldajad väljasaadetud instruktorigid.

2. Gaasikaitsekomandode üldkavast on: gaasid ja nende tundmine; kaitse gaaside vastu; esimene abi; gaasivaatus ja -luure; gaasitamise harjutused ja desinfitatsioon.

Manöövrelil ja taktikal. õppustel — gaasiluure, tegelik gaasitamise ja desinfitatsioon. Gaasikaitsekomandode väljaõpet teostab maleva gaasikaitse-pealik.

3. Sideüksuste üldkavast on: sidevahendid ja nende hooldamine; praktiline telefonühenduste loomine, lipp- ja helksignalisatsioon; praktiline sideteenistus; topograafia.

4. Suusk-ratturite üldõppekavast on: Talvisel perioodil: suuskade hoolekanne; sõiduharjutused; üksikmehe ja jao koondriivi; jao lahkriivi; jao taktikaline väljaõpe.

Suvisel perioodil: jalgrattasõit; üksikmehe väljaõpe; jao koondriivi; jao lahkriivi; rännakharjutused ja sõiduharjutused; taktikaline väljaõpe — luurepiirkonna tegevus.

Jaanuarikuus jätkata suusk-ratturüksuste organiseerimise töid, kus need pooleli, kuna veebr.-kuust alates teostada õppusi.

Roobastikku suusküksuste väljaõpetamisega teostada ka katseid ja uurimusi suusküksuste varustuse ja

suusküksuste tegevusega ühenduses olevaid tehnilisi üksikasju kaitseliidu elu ja meie olude kohaselt.

5) Raskekuulip.-komandode üldkavast on: materjaalosa ja hoolekanne; tegevuse harjutused; lasketakistused ja nende kõrvaldamine; käsitlemine; laskeabinõud ja nende kasutamine; laskmised; võistlused; r.-k.-rühma tegevus kaitsel ja pealetungil.

Üldiselt — r.-k.-komandodes jätkata toimkondade väljaõpet õppekava kohaselt nii, et kõik raskekuulip. oleks võimelised täitma karikavõistlusi ja lahingülesandeid pealetungil ja kaitsel.

Selleks erilist tähelepanu pöörda: kuulipild. hooldamisele; numbrite koostööle ja reeglipärasele tegevusele; r.-k.-rühma väljaõppele pealetungil ja kaitsel.

Õppusi teostab maleva staabi poolt saadetud instr. ja komp.-pealikud.

6) Püstol-klp. meeskondade üldkavast on: materjaalosa ja hoolekanne; tegevusharjutused; õppelaskmine; võistlused.

Õppusi teostavad piirkonna instr. 1. veebr. kuni 31. märtsini ja 1. maist kuni 1. okt. 1934. a.

VII. Pealike, naiskodukaitse, noorkotkaste ja kodutütarde juhtide ühised töökoosolekud ja klubiõhtud.

Töökoosolekud ja klubiõhtud korraldatakse eesmärgiga — läbi arutada õppetööd ja tegevust üksustes ja organisatsioonides ning luua ja süvendada sisemist sidet.

Neid peetakse vähemalt üks kord õppeperioodil malevkondade, kompaniide või üks. rühmade pealike korraldusel.

Töökoosolekute ja klubiõhtute kavast on üldiselt: a) referaadid ja ettekanded õppealade aineist pealike ja juhtivate tegelaste poolt; b) töö-tegevuskavade läbiarutamine; c) mitmesuguste majanduslike küsimuste lahendamine; d) pidude ja aastapäevade kavade koostamine jne., mis leitakse soovitaavaks võtta kavasse.

Töökoosoleku kestus 2—3 tundi. Töökoosolek lõpeb omavahelise koosviibimisega, kus leiavad aset teeõhtud naiskodukaitse korraldusel ja meelelahutused.

VIII. Üldised korraldused.

1. Malevkondade pealikud määravad iseseisvalt või piirkonna instr. läbi rääkides malevkonnale korralda-

tavate õppuste, võistluste, suvilaagrite aja ja koha ning on abiks nende läbiviimisel; iseseisvalt määravad nad kindlaks maleva aastapäeva aja, pidustuste kava ja viivad selle iseseisvalt läbi.

2. Kompaniide ja üksikute rühmade pealikud määravad kindlaks aja, koha, õppustest osavõtjad, rääkides läbi piirkonna instr., asjaomaste pealikutega või iseseisvalt järgmisteks õppusteks ja tegevuseks ning teatavad sellest maleva staapi iga järgmise kuu kohta eelmise kuu 20-ks päevaks „Harjulases“ avaldamiseks:

1. õppelaskmise harjutusteks kõigest relvadest;
2. lahingusisulisteks laskeharjutusteks;
3. karikavõistlusteks;
4. meistervõistlusteks;
5. klassikatseiks;
6. kontrollkogunemisteks ja üldõppusteks;

7. eriuksuste õppusteks;
8. kehalise kasvatus harjutusteks ja võistlusteks;
9. töö- ja klubiõhtuiks;
10. laskeradade ja spordiplatside korraldamise töödeks;
11. instr. tööpäevad koosseisude, arvepidamise, asjaajamise ja häirekavade korraldamiseks ja järelevaatamiseks.

Eelpool tähendatud õppustest ja tegevustest teostavad kompaniide ja üksikute rühmade pealikud iseseisvalt alluvate pealike ja laskejuhatajate kaasabil varem antud juhtnõrde ja määruste järele:

1. õppelaskmisi;
  2. karikavõistlusi;
  3. oma üksuse meistervõistlusi;
  4. töö- ja klubiõhtuid;
  5. laskeradade ja spordiplatside korraldustöid.
- Pealeselle oma äranägemise järgi:
1. piduõhtuid;

2. üksuse aasta- ja teisi tähtpäevi;
3. koond- ja lahkrivi õppusi rühmade või jagude viisi;
4. relvade ülevaatust ja hoolekananet.

Eriüksuste pealikuist korraldavad iseseisvalt kompanii või üksiku rühma pealiku poolt kinnitatud kavade järgi oma üksusele järjekordseid õppusi:

1. suusk-ratturite,
2. sideüksuste ja
3. ratsauksuste pealikud.

Kui nimetatud eriuksuste pealikud ei suuda iseseisvalt ettenähtud õppusi teostada, pöörduvad nad maleva staabi pooli instr. väljasaatmiseks.

Kõik teised eelpool nimetatud õppused teostavad maleva pealik, instruktorigid või teised abijõud maleva staabi korraldusel.

K. Saar,
major,
maleva pealik.

Avaldan teadmiseks Harju maleva 1933/34. aasta üldõppetegevuse kava (välja arvatud kehal. kasvatus).

Aeg	Koht	Tegevuse kirjeldus	Osavõtjad	Märkused
Detsember.				
1. XII 33. — 30. XI 34.	Kompaniides ja üks. rühmades	1) ettevalmistavad harjutused õppelaskmisteks; 2) vähemalt 2 õppelaskeharjutust igast väljaantud relvast iga õppeperioodi jooksul; 3) lahingusisulised laskeharjutused: a) kütidega kõik põhiharjutused ja vähemalt üks lisaharjutus; b) klassilaskuritega — ettevalmistavad harjutused ja vähemalt 2 põhiharjutust.	Kõik kaitseliitlased-tegevliikmed. Kõik kütid ja klassilaskurid.	Üksuste pealike ja instr. poolt koostatud kavade järgi.
1. XII 33. — 30. XI 34.	Kompaniides ja üks. rühmades	Komp., ü. rhm. pealike kogude, naiskodukaitse, noorkotkaste ja kodutütarde juhtide töökoosolekud (referaadid jne.) ning klubiõhtud.	Komp., ü. rhm. kõik pealikud, naiskodukaitse jaoskondade, noorkotkaste ja kodutütarde juhtivad tegeled.	Korraldavad kompaniide ja üksikute rühmade pealikud.
1. XII 33. — 30. XI 34.	Kompaniides ja üks. rühmades	Eriüksuste (ratsa-, side-, gaasikaitse-, r.-klp., pst.-klp. ja suusk-ratturüksuste) õppused — vähemalt 6 tundi igale eriuksusele iga õppeperioodi jooksul.	Kõik eriuksuste koosseisu kuuluvad kaitseliitlased.	Erikavade järgi.
1. XII 33. — 10. V 34.	Malevkondades	Kaitseliidu ja maleva laskurmeeskondade treeninggruppide ettevalmistus ja laskeharjutused — vähemalt üks 20-lasuline seeria iga kuu.	Kõik laskurmeeskondadesse määratud laskurid	Erikava järgi.
1. XII 33. — 31. XII 34.	Kompaniides ja üks. rühmades.	Üksuste koosseisude, arvepidamise, asjaajamise ja häirekavade kontroll ja korraldamine.	Kompaniide ja üksikute rühmade ning nendele alluvad rivipealikud.	Teostavad instr. enne õppepäevi üksuses viibides.
1. XII — 31. XII 33. a.	Kompaniides ja üks. rühmades.	Klassikatsed ja lahinguilmelised laskmised.	Kõik üksuste laskurid.	Instr. juhtimisel.

28.—29.	Kose ja Keila al.	Suusavalmistamise kursused.	Vähemalt üks kaitseliitlane Kose ja Keila mlvk. allüksustest.	
19. XII.	Nissi al. seltsim.	Laskejuhatajate kursus.	Nissi malevkonna üks. laskejuhatajad, nende abid ja kandidaadid.	
Jaauar. 5. I.	Kose seltsim.	Laskejuhat. kursus.	Alavere, Ravila, Kuivajõe komp. ja Tuhala ning Vaida üks. rhm. laskejuh., nende abid ja kandidaadid.	
6.—7. I.	Kose seltsim.	Jaopealikute ja noorte õppus.	Alavere, Ravila, Kuivajõe, Triigi komp., Tuhala ja Vaida üks. rhm. noored ja jaopealikud ning nende abid.	
12.—14. I.	Juuru ja Nissi alevik ja Padise-Kloostri as.	Suusavalmistamise kursused.	Vähemalt üks kaitseliitlane igast Juuru, Nissi ja Kloostri malevkonna allüksusest.	
12.—14. I.	Kuusalu ja Rapla al. ja Harku koloniaas.	Suuskade valmistamise kursused.	Vähemalt üks kaitseliitlane igast Kuusalu, Rapla ja linnaümbruse mlvk. allüksusest.	
13.—14. I.	Rapla seltsim.	Jaopealikute ja noorte õppus.	Kehtna, Valtu, Rapla komp. ja Rapla tehn. k-do jaopealikud ja nende abid, Kabala, Järvakandi I, Raiküla, Kehtna, Valtu, Rapla komp. ja Rapla tehn. k-do noormalevlased.	
13.—14. I.	Keila seltsim.	Jaopealikute ja noorte õppus.	Keila, Keila tehn., Paldiski, Saue komp. ja Pääsküla-Tänas. üks. rhm. jaopealikud, nende abid ja noored.	
20.—28. I.	Tallinnas.	Suusk-ratturüksuste pealikute kursus.	Suuskratturite üksuste pealikud ja nende abid.	
20.—21. I.	Saku ü. rühma kodus Saku jama juures.	Jaopealikute ja noorte õppus.	Kurna üks. rhm., Nabala, Saku komp., Saku as. üks. rhm. ja Mõigu üks. rhm. noormalevlased. Kurna ja Saku as. üks. rhm., Nabala ja Saku komp. jaopealikud ja nende abid.	
20.—21. I.	Kuusalu seltsim.	Jaopealikute ja noorte õppus.	Loksa üks. rhm., Kolga, Kõnnu, Kiiu, Kudasoo ja Jõelehtme komp. noormalevlased ja jaopealikud ning nende abid.	
21. I.	1) Rapla al. 2) Nissi al.	Malevkondade suusameistervõistlused.	1) Juuru, Rapla, 2) Kloostri ja Nissi malevkondade suusasportlased.	Ettevalm. maleva suusavõistl. erikava järgi.
27.—28. I.	Rae vallam.	Jaopealikute õppus.	Rae komp. ja Mõigu üks. rhm. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.	
27.—28. I.	Harku vallam.	Jaopealikute ja noorte õppus.	Harku komp. ja Väana üks. rhm. noored.	
27.—28. I.	Raiküla vlm.	Jaopealikute õppus.	Kabala, Raiküla, Järvakandi komp. pealikud, nende abid ja kandidaadid.	
28. I.	1) Keila al., 2) Kuusalu al., 3) Arukülas, 4) Nõmmel (Mustamäel).	Malevkondade suusameistervõistlused.	1) Keila, 2) Kuusalu, 3) Kose ja 4) linnaümbruse malevk. suusasportlased.	Ettevalm. maleva suusavõistl. erikava järgi.

Veebruar.					
1. II.—30. IV.	Komp. ja üks. rühmades.	Kontrollkogunemised ja üldõppused.	Kõik kompaniide ja üksikute rhm. kaitsel.	Erikava järgi.	
1. II.—30. IV.	Komp. ja üks. rühmades.	Koosseisude, asjaajamise, arvepidamise ja häirekavade korraldamine ja kontrollimine.	Üksuste pealikud ja piirkonna instruktorid.		
3.—4. II.	Juuru vlm.	Jaoplk. ja noormalevlaste õppused.	Juuru, Järlepa komp. jaopealikud, nende abid ja plk. kandidaadid. Juuru, Järlepa, Kaiu, Ingliste komp. ja Kuimetsa üks. rhm. noormalevlased.		
3.—4. II.	Raasiku vallam.	Jaoplk. ja noormalevlaste õppused.	Raasiku, Anija, Aruküla, Peningi komp. noored ja jaopealikud ning pealikute kandidaadid.		
10.—11. II.	Nissi al. seltsim.	Jaoplk. ja noormalevlaste õppused.	Nissi mlvk. üksuste noormalevl. ja jaopealikud, nende abid ja plk. kandidaadid.		
10.—11. II.	Kohila vallam.	Jaoplk. ja noormalevlaste õppused.	Hageri, Kohila, Hagudi komp., Kohila ja Lohu üks. rhm. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid ning noormalevlased.		
17.—18. II.	Nehatu vallam.	Jaoplk. ja noormalevlaste õppused.	Nehatu komp. noored, jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.		
17.—18. II.	Kaiu vallam.	Jaopealikute õppused.	Kaiu, Ingliste komp. ja Kuimetsa üks. rhm. jaopealikud, nende abid ja nende kandid.		
25.—26. II.	Kloostri vlm.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused.	Kloostri mlvk. noormalevlased, jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.		
Märts.					
8.—11. III.	Paides.	Suusküksuste jagude tähesuusatamine.	1 jagu normaalkoosseisus kava järgi.	Peastaabi korraldusel.	
3. III.	Jõeletme vallam.	Laskejuhat. kursus.	Jõeletme ja Raasiku komp. laskejuhat., nende abid ja kandid.		
10. III.	Kloostri vlm.	Laskejuhat. kursus.	Kloostri malevkonna üksuste laskejuhat., nende abid ja nende kandidaadid.		
10. III.	Perila seltsimajas.	Laskejuhat. kursus.	Aruküla ja Peningi komp. laskejuhat., nende abid ja nende kandid.		
18. III.	Anija vlm.	Laskejuhatajate kursus.	Anija komp. laskejuhatajad, abid ja nende kandidaadid.		
Aprill.					
1. IV — 1. VI.	Kompaniidis ja üks. rühmades.	Laskeradade ja spordiplatside korraldamine.	Üksuste kaitseliitlased, üksuste pealikute määramisel.		
1. IV—30. IV.	Malev ja allüksustes.	Aastaaruannete koostamine.	Instr., pealikud, laskejuhatajad ja maleva staabi ametn.		
7.—8. IV.	Juuru vallam.	Laskejuhatajate kursus.	Juuru, Järlepa, Ingliste, Kaiu komp., Kuimetsa üks. rhm. laskejuhatajad, nende abid ja kandidaadid.		
7.—16. IV.	Tallinnas.	Kompaniide ja rühmade pealikute ja nende abide kursus.	Tapa sügismanöövril osavõtjad, kompaniide ja rühmade pealikud ja nende abid.	Peastaabi korraldusel.	

14. — 16. IV.	Tallinnas.	Jalaväe ja ratsav. üksuste kaitsel. kursus noorem- ja vanem-allohv. aastmes ülendamiseks.	Sooviavaldanud ratsaüksuste kaitseliitlased.
16.—18. IV.	"	Jalaväe ja ratsav. üksuste kaitsel. kat- sed n.- ja van.-allohv. ülendamiseks:	Kursusest osavõtnud ja sooviavaldanud kaitseliitl.
16.—19. IV.	"	Sõjamäng.	Maleva pealik, instr. ja sooviavaldanud kaitsel.-ohvitserid.
22. IV.	Harku vallam.	Laskejuhatajate kursus.	Harku komp. ja Väana üks. rhm. laskejuhatajad, nende abid ja kandid.
23. IV.	Äksi meiereis.	"	Triigi komp. laskej., nende abid ja kandid.
Mai.			
1. V—1. X.	Kompaniides ja üks. rühmades.	Klassikatsed ja lahinguilmelised laskmised.	Kõik nende üksuste kaitseliitl.-tegevliikmed.
1. V — 1. VII.	"	Laskemeistervõistlused.	"
1. V — 15. XII.	"	Karikavõistlused.	"
1. V — 1. X.	"	Võimlemise, mängude ja kergejõus- tiku harjut. ja võistlused.	Komp. ja üks. rhm. sport- lased.
2.—6. V.	Tallinnas.	Ratsarühma pealikute ja nende abide kursus.	Ratsarühma pealikud ja nende abid, kes võtavad osa Tapa manöövril.
23. V	"	Kaitseliidu laskurmeeskonna ringk. esivõistl.	Kaitseliidu laskurmeeskonda määratud kaitseliit- lased.
Juuni.			
1.—4. VI.	Männikul.	Laskurite laager.	Üksuste laskejuh., kütid ja parimad laskurid.
9.—10. VI.	Harkus.	Suvilaager.	Linnaümbruse mlvk. üksused.
11.—17. VI.	Paldiskis.	Laskurite laager.	Igast kompaniist ja üks. rühmast vähemalt üks tubli laskejuhataja-laskur.
16.—17. VI.	Peningil.	Suvilaager.	Kuusalu ja Kose mlvk. üksused.
30. VI—1. VII.	Anijal.	"	Maleva ratsaüksused.
30. VI—1. VII.	Juurus.	"	Juuru malevk. üksused.
Juuli.			
15. VII.	Laitses.	Laskemeistervõistlused.	Nissi mlvk. üksuste meistrid ja meistergrupid.
22. VII.	Kodasoo.	"	Kuusalu mlvk. üksuste meistrid ja meistergrupid.
22. VII.	Juuru komp. laskerajal.	"	Juurumlvk. üksuste meistrid ja meistergrupid.
22. VII.	Kloostri komp. laskerajal.	"	Kloostri mlvk. üksuste meistrid ja meistergrupid.
29. VII.	Mustamäe laske- tiirul.	"	Linnaümbruse mlvk. üksuste meistrid ja meister- grupid.
29. VII.	Perila lasker.	"	Kose mlvk. üksuste meistrid ja meistergrupid.
29. VII.	Kohila lasker.	"	Rapla mlvk. üksuste meistrid ja meistergrupid.
29. VII.	Keila lasker.	"	Keila mlvk. üksuste meistrid ja meistergrupid.
August.			
5. VIII.	Mustamäe laske- tiirul ja Valdeki laskeplatsil.	Maleva laskemeistervõistlused.	Malevk. meistrid ja meis- tergrupid.
18.—19. VIII.	Tallinnas.	Kaitseliidu laskemeistervõistlused.	Maleva meistrid ja meis- tergrupid.
25.—26. VIII.	Petseris-Irboskas.	Üleriikl. rännakvõistlused.	Üks rattur- ja laskurjagu.

September.			
2. IX.	Tallinnas.	Kaitseliidu ja kaitseväe vahelised laskevõistl.	Meeskonda määratud kaitseliitlased.
23. IX.	Tapa ümbruses.	Rühma- ja komp.-pealikute praktiilised takt. õppused.	Manöövririst osavõtj. komp. ja rühmade pealikud ja nende abid.
29. IX.	Kose al. seltsim.	Pealikute taktikaline õppus.	Ravila, Kuivajõe, Triigi komp. ja Tuhala üks. rhm. jao-, rühma- ja komp.-pealikud ja nende abid.
29. IX.	Juuru vallam.	"	Juuru mlvk. allüksuste jao-, rühma- ja komp. pealikud ja nende abid.
30. IX.	Juuru al. ja Kose al. vahel. maa-alal.	Kahepoolne taktikal. õppus.	Juuru mlvk., Ravila, Kuivajõe, Triigi komp. ja Tuhala üks. rhm.
Oktoober.			
6.—7. X.	Tapa-Rakvere vahel. maa-alal.	Tapa sügismanööver	Üks pataljoni Kuusalu, Keila, linnaümbruse ja Nissi mlvk. meestest, üks ratsarühm, kõik r.-k., side- ja gaasik.-üksused.
13. X.	Rapla al. seltsim.	Pealikute taktikaline õppus.	Rapla mlvk. üksuste jao-, rühma- ja komp.-pealikud.
14. X.	Rapla al. ja Raiküla vlm. vahel. maa-alal.	Kahepoolne taktikaline õppus.	Rapla mlvk. üksused.
20. X.	Kloostri vlm. ümbruses.	Pealikute taktikaline õppus.	Kloostri mlvk. üksuste jao-, rühma- ja komp.-pealikud.
21. X.	Vihterpalu vlm. ja Padise-Kloostri as. vahel.	Kahepoolne taktikaline õppus.	Kloostri mlvk.
21. X.	Keilas.	Harju-Tallinna malevate vahelised sõjalise iseloomuga võistlused.	15 kaitseliitlast.
27. X.	Sausti koolimaja ümbruses.	Pealikute taktikaline õppus.	Nabala komp. ja Kurna üks. rhm. jao-, rühma- ja komp.-pealikud.
28. X.	Veneküla ümbr.	Kahepoolne taktikaline õppus.	Nabala komp. ja Kurna üks. rhm.
28. X.	Kloostri vlm.	Laskejuhatajate kursus.	Kloostri mlvk. üksuste laskejuhatajad, nende abid ja kandidaadid.
27.—28. X.	Kohila vallam.	"	Hageri, Kohila komp., Kohila ja Lohu üks. rhm. laskejuhatajad, nende abid ja kandidaadid.
November.			
1. XI—30. XI.	Kompaniides ja üks. rühmades.	Klassikatsed ja lahinguilmelised laskmised.	Kõik klassilaskurid ettenähtud üksustest.
1. XI—30. XI.	"	Laskeradade ja spordiplatside korraldamine.	Üksuste pealikute poolt määratud kaitseliitlased.
3.—4. XI.	Sausti koolimajas.	Laskejuhatajate kursus.	Saku, Nabala komp., Saku ja Kurna üks. rhm. laskejuhatajad, nende abid ja kandidaadid.
3.—4. XI.	Nissi al. seltsim.	"	Nissi mlvk. laskejuhatajad, nende abid ja kandid.
3.—12.	Tallinnas.	Ettevalmistuskursus allohv. ülendamise katseile ettevalmistuseks.	Sooviavaldanud kaitseliitlased (jala- ja ratsaväelased).
25. XI.	Rae vallam.	Laskejuhatajate kursus.	Mõigu üks. rhm. ja Rae komp. laskejuhatajad, nende abid ja kandid.

Avaldan teadmiseks Harju maleva talvise perioodi õppetegevuse kava 1933/34. a.
(1. XII 33 — 30. IV 34. a.)

Jrk. nr.	Aeg, kuupäev ja kellaaeg	Koht	Õppusest osavõtjad	Läbivõetava aine (ala) sisu	Õppuste korraldaja
Detsember 1933. a.					
1	28.—29. XII	Kose ja Keila alev.	Vähemalt üks kaitseliitlane Kose ja Keila malevkonna allüksustest.	Suusavalmistamise kursused.	Maleva suusameistrid.
Jaauar 1934. a.					
1.	5.—7. I 34.	Kose al. seltsim. Nissi al. seltsim. Padise-Kloostri asund.	Vähemalt üks kl. Kose, Nissi ja Kloostri malevk. allüksustest.	Suusavalmistamise kursused.	Maleva suusameistrid.
—	5.—8. I kella 1900—2300.	Ravila k. pealiku juures.	Komp. pealik ja juhatusel liikmed.	Organisatsiooni, arvepidamise ja häirekavade kontroll ja korraldustööd.	Kpt. H. Dunkel.
2.	5. I kella 1000—1600.	Kose seltsim.	Alavere, Ravila, Kuivajõe k., Tuhala ja Vaida ü. r. laskejuhatajad, nende abid ja kandidaadid.	Laskejuhatajate kursus, kinnitatud kava kohaselt.	Kpt. H. Dunkel.
3.	6.—7. I kella 1000—1600.	„	Alavere, Ravila, Kuivajõe k., Tuhala ja Vaida ü. r. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.	Jaopealikute õppus, kinnitatud kava kohaselt.	Kpt. H. Dunkel. Ltn. A. Jakobson
4.	6.—7. I kella 1000	Tallinna maleva võimlas.	Igast kaalust kaks maadlejat.	Maleva spordiklubi ja teiste Tallinna spordiseltside vahelised maadlusvõistlused.	Instr. A. Kuk.
—	8. I kella 1000—1600.	Kose seltsim.	Ravila komp. P. K. meeskond.	P. K. õppused ja laskeharrutused kava kohaselt.	Kpt. H. Dunkel.
—	12. I kella 1000—1700.	Keilas.	Komp. plk. ja juhatusel liikmed.	Arvepidamise ja asjaajamise revideerimine ja korraldustööd.	Ltn. A. Jakobson
6.	12.—14. I.	Kuusalus, Rapla alevis ja Harku koloonias.	Vähemalt üks kl. igast Kuusalu, Rapla ja linnaümbruse malevkonna allüksusest.	Suusavalmistamise kursused.	Maleva suusameistrid.
7.	13.—14. I kella 1000—1600.	Keila alevi seltsimajas.	Keila malevk. allüksuste jaopealikud, nende abid ja kandidaadid ning noormalevlased.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused, erikava kohaselt.	Ltn. A. Jakobson Kpt. H. Dunkel.
8.	13.—14. I kella 1000—1600.	Rapla alevi seltsimajas.	Kehtna, Valtu, Rapla k. ja Rapla tehn. k-do jaopealikud ja abid ning nende kandidaadid. Kalda, Raiküla, Järvak. I, Kehtna, Valtu, Rapla k. ja Rapla tehn. k-do noormalevlased.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused, erikava kohaselt.	Ltn. A. Välja. N.-ltn. K. Kerjan
9.	15. I kella 1000—1600.	Rapla raudteejaam.	Rapla ja Kehtna P. K. meeskonnad.	P. K. õppus, kinnitatud kava kohaselt.	N.-ltn. K. Kerjan
10.	15. I kella 1000—1600.	Keila alevi seltsim.	Keila I k. P. K. meeskond.	P. K. õppus, kinnitatud kava kohaselt.	Ltn. A. Jakobson
11.	20.—28. I.	Tallinnas.	Suusk-rattur. pealikud ja nende abid.	Suusk-ratturüksuste pealikute kursus.	K.-l. peastaap.
12.	20.—21. I kella 1600—1700.	Saku ü. rühma kodus.	Kurna ü. r., Saku ü. r., Mõigu ü. r., Nabala, Saku, Rae komp. noormalevlased ja Kurna, Nabala, Saku ü. r. ja Saku komp. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused, erikava kohaselt.	Ltn. A. Välja. N.-ltn. K. Kerjan
13.	20.—21. I kella 1100—1700.	Kuusalus.	Loksa ü. r., Kõnnu, Kolga, Kiiu, Kodasoo, Jõeletme k. jaopealikud, abid ja kandidaadid ning noormalevlased.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused, erikava kohaselt.	Kpt. H. Dunkel. Ltn. A. Jakobson

14.	21. I.	1) Rapla al. 2) Nissi al.	1) Juuru-Rapla ja 2) Kloostri-Nissi malevkonna suusasportlased.	Ettevalmist. maleva suusav., erikava järgi.	
15.	22. I kella 1000—1600.	Kuusalus.	Loksa ü. r., Kolga, Jõeletme k. P. K. meeskonnad.	P. K. õppused ja laskmised määruste kohaselt.	Kpt. H. Dunkel. Ltn. A. Jakobson
16.	27.—28. I kella 1000—1700.	Rae vallamajas.	Rae k. ja Mõigu ü. r. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.	Jaopealikute õppused, erikava kohaselt.	Ltn. A. Välja.
17.	27.—28. I kella 1000—1600.	Raiküla vallamajas.	Kabala, Raiküla ja Järvak. I k. kõik jaopealikud, abid ja nende kandidaadid.	Jaopealikute õppus, kinnitatud kava kohaselt.	N.-ltn. K. Kerjan
18.	27.—28. I kella 1000—1600.	Harku vallam.	Harku k. ja Väana ü. r. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid ning noormalevlased.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused, kinnitatud kava kohaselt.	Ltn. A. Jakobson
19.	28. I.	1) Keila al. 2) Kuusalus. 3) Arukülas. 4) Nõmmel (Mustamäel)	1) Keila, 2) Kuusalu, 3) Kose, 4) linnaümbr. malevk. suusasportlased.	Ettevalmist. maleva suusavõistl., erikava järgi.	
20.	29. I kella 1000—1600.	Harku vallam.	Harku k. P. K. meeskond.	P. K. õppused erikava järgi.	Ltn. A. Jakobson
21.	29. I kella 1000—1600.	Raiküla vallam.	Raiküla k. P. K. meeskond.	P. K. õppused erikava järgi.	N.-ltn. K. Kerjan

Veebruar 1934. a.

1.	1. II — 20. III.		Allüksuste raskejõustiku sportlased.	Komp. ja ü. r. vahelised raskejõustiku võistlused (poks, maadlus, tõstmine) erikava järgi.	Instr. A. Kukk.
2.	3.—4. II.	Nõmmel, Mustamäe ümbruses.	5 parimat suusatajat igast malevkonnast.	Maleva meistersuusavõistlused erikava järgi.	Maleva spordi- pealik A. Sork.
3.	3.—4. II kella 1000—1700.	Juuru vallam.	Juuru ja Järlepa komp. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid, Juuru, Järlepa, Kaiu, Inglise komp. ja Kuimetsa ü. r. noormalevlased.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused, erikava kohaselt.	N.-ltn. K. Kerjan Ltn. A. Välja.
4.	3.—4. II kella 1000—1700.	Raasiku vallam.	Raasiku, Anija, Aruküla, Peningi komp. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid ning noormalevlased.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused, erikava kohaselt.	Kpt. H. Dunkel. Ltn. A. Jakobson
5.	3.—5. II kella 1800—2200.	Raasiku komp. plk. juures.	Komp. plk. ja juhatuse liikmed.	Arvepidam., asjaajam. ja organisats. küsimuste lahendus. Häirekavade kontroll.	Kpt. H. Dunkel.
6.	5. II kella 1000—1600.	Raasiku vallam.	Raasiku, Anija, Aruküla k. P. K. meeskonnad.	P. K. õppused ja laskmised määruste kohaselt.	
7.	10.—11. II kella 1600—1700.	Kohila vallam.	Hageri, Kohila, Hagudi k., Kohila ja Lohu ü. r. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid ning noormalevlased.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused, erikava järgi.	N.-ltn. K. Kerjan Ltn. A. Välja.
8.	10.—11. II kella 1000—1700.	Nissi alevi seltsim.	Riisipere, Laitse, Kernu, Verbola k. ja Ellamaa ü. r. noormalevlased ja jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused erikava järgi.	Ltn. A. Jakobson Kpt. H. Dunkel.
9.	12. II kella 1000—1700.	Kohila vallam.	Hageri ja Kohila k. P. K. meeskonnad.	P. K. õppused ja laskmised määruste kohaselt.	N.-ltn. K. Kerjan
10.	12. II kella 1000—1700.	Nissi alevi seltsim.	Riisipere k. P. K. meeskonnad.	P. K. õppused ja laskmised määruste kohaselt.	Ltn. A. Jakobson
11.	17.—18. II kella 1000—1700.	Nehatu vallam.	Nehatu komp. noormalevlased, jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppused erikava järgi.	Kpt. H. Dunkel. Ltn. A. Jakobson
12.	17.—18. II kella 1900—2200.	Nehatu as.	Komp.-pealik ja juhatuse liikmed.	Arvepidam., asjaajam. ja organisats. küsimuste lahendus, häirekavade kontroll.	Kpt. H. Dunkel.

13.	17.—18. II kella 1000—1700.	Kaiu vallam.	Kaiu, Ingliste komp. ja Kuimetsa ü. r. jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.	Jaopealikute õppus, kinnitatud kava kohaselt.	N.-ltn. K. Kerjan
14.	17.—18. II.	Elvas.	Suusaspordlased igas klassis ja igal alal, peastaabi kavas ette nähtud.	Üleriiklikud suusavõistlused.	K.-l. peastaap.
15.	19. II kella 1000—1700.	Nehatu as.	Nehatu komp. P. K. meeskond.	P. K. õppus ja laskmised, määruste järgi.	Kpt. H. Dunkel.
16.	25.—26. II kella 1000—1700.	Kloostri vallam.	Kloostri mlvk. allüksuste noormalevlased, jaopealikud, nende abid ja kandidaadid.	Jaopealikute ja noormalevlaste õppus, erikava järgi.	Ltn. A. Jakobson Kpt. H. Dunkel.

Märts 1934. a.

1.	3.—4. III.	Tallinna ümb- ruses.	Parimad maleva suusaspordlased.	Maleva ja Tallinna spordiseltside vahelised suusavõistlused, erikava järgi.	Maleva sp.-plk. A. Sork.
2.	3.—4. III.	Aegviidus.	Kaitseliitlased-suusaspordlased, kavas ettenähtud arvul.	K.-l. 18 ja 50 km suusavõistlused.	K.-l. peastaabi korraldusel.
3.	3. III kella 1100—1700.	Koila külas.	Komp.-plk. ja juhatuse liikmed.	Organisats., arvepidamise, häirekavade ja aruannete küsimuste lahendus.	Kpt. H. Dunkel.
4.	4. III kella 1100—1800.	Jõeletme koolimajas.	Jõeletme k. kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	„
5.	4. III kella 1100—1600.	Keila al. seltsim.	Keila I ja Keila tehn. k. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	Ltn. A. Jakobson
6.	4. III kella 1000—1600.	Kädva koolim.	Ingliste komp. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	N.-ltn. K. Kerjan
7.	4. III kella 1000—1700.	Nabala vallam.	Nabala komp. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	Ltn. A. Välja.
8.	5. III kella 1000—1700.	Kädva koolim.	Ingliste komp. plk. ja juhatuse liikmed.	Arvepidamise, asjaajam., häirekavade ja aruannete küsimuste lahendamine.	N.-ltn. K. Kerjan
9.	5. III kella 1000—1700.	Nabala vallam.	Nabala komp. pealik ja juhatuse liikmed.	Arvepidamise, asjaajam., häirekavade ja aruannete küsimuste lahendamine.	Ltn. A. Välja.
10.	8.—11. III.	Paides.	1 jagu normaalkoosseisust kava järgi.	Suusküksuste jagude tähesuusatamine.	K.-l. peastaap.
11.	10. III kella 1000—1700.	Perila as.	Aruküla ja Peningi komp. laskejuhatajad, nende abid ja kandidaadid.	Laskejuhatajate kursus, erikava järgi.	Kpt. H. Dunkel.
12.	10. III kella 1000—1600.	Kloostri vallam.	Kloostri mlvk. allüksuste laskejuhatajad, nende abid ja kandidaadid.	Laskejuhatajate õppus, erikava kohaselt.	Ltn. A. Jakobson
13.	11. III.	Tallinna maleva võimlas.	Maleva poksispordlased.	Maleva poksi meistervõistlused.	Instr. A. Kukk.
14.	11. III kella 1000—1700.	Rae vallam.	Rae komp. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	Ltn. A. Välja.
15.	11. III kella 1000—1700.	Kloostri vallam.	Kloostri komp. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	Kpt. H. Dunkel.
16.	11. III kella 1000—1700.	Hagudi asund.	Hagudi komp. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	N.-ltn. K. Kerjan
17.	11. III kella 1000—1700.	Perila asund.	Peningi komp. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	Kpt. H. Dunkel.
18.	12. III kella 1000—1700.	Rae vallam.	Rae komp. P. K. meeskond.	P. K. õppused erikava kohaselt.	Ltn. A. Välja.
19.	„	Hagudi asund.	Hagudi komp. pealik ja juhatuse liikmed.	Arvepidamise, asjaajamise, häirekavade ja aruannete küsimuste lahendamine.	N.-ltn. K. Kerjan
20.	17. III kella 1100—1700.	Anija vallam.	Anija k. laskejuhatajad, abid ja kandidaadid.	Laskejuhatajate kursus, erikava kohaselt.	Kpt. H. Dunkel.
21.	18. III kella 1000—1700.	Sausti as.	Kurna ü. r. kõik kl. kl.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	Ltn. A. Välja.
22.	18. III kella 1000—1700.	Anija vallam.	Anija komp. laskejuhat., abid ja nende kandidaadid.	Laskejuhat. kursus, erikava kohaselt.	Kpt. H. Dunkel.
23.	18. III kella 1000—1700.	Kehtna as.	Kehtna komp. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	N.-ltn. K. Kerjan

24.	18. III kella 1000—1700.	Kernu-Vana- õue t.	Kernu komp. kõik kaitseliit- lased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava järgi.	Ltn. A. Jakobson
25.	19. III kella 1000—1700.	Kurna ü. r. pea- liku juures.	Ü. r. pealik ja juhatuse liikmed.	Arvepidamise, asjaajami- se, häirekavade ja aruan- nete koostamise küsimuste lahendus.	Ltn. A. Välja.
26.	19. III kella 1000—1700.	Kehtna as.	Kehtna komp. plk. ja juhatuse liikmed.	Arvepidamise, asjaajami- se, häirekavade korraldus- tööd ja aruannete koosta- mise küsimuste lahendus.	N.-ltn. K. Kerjan
27.	24. III kella 1000—1700.	Kodasoo as.	Kodasoo komp. pealik ja juha- tuse liikmed.	Arvepidamise, asjaajami- se, häirekavade korraldus- tööd ja aruannete koosta- mise küsimuste lahendus.	Kpt. H. Dunkel.
28.	25. III kella 1000—1700.	„	Kodasoo komp. kõik kaitseliit- lased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava kohaselt.	„
29.	„	Saku ü. r. kodus.	Saku ü. r. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava kohaselt.	Ltn. A. Välja.
30.	25. III.	Tallinna maleva võimlas.	Maleva parimad sportlased.	Maleva maadlus- ja tõste- meistervõistlused.	Instr. A. Kukk.
31.	26. III kella 1000—1700.	Saku ü. r. kodus.	Saku ü. r. pealik ja juhatuse liikmed.	Arvepidamise, asjaajami- se, häirekavade korraldus- tööd ja aruannete koosta- mise küsimuste lahendus.	Ltn. A. Välja.

Aprill 1934. a.

1.	1. IV — 1. VI.	Kompaniides ja ü. rühmades.	Üksuste kaitseliitlased komp. ja ü. r. pealikute määramisel.	Laskeradade ja spordiplat- side korraldustööd.	Kompaniide ja Ü. r. pealikud.
2.	7. IV kella 1200—1800	Kõnnu vallam.	Komp. pealik ja juhatuse liik- med.	Aruannete koostamine, asjaajamise, häirekavade kontroll ja organis. küsi- muste lahendus.	Kpt. H. Dunkel.
3.	7. IV — 16. IV	Tallinnas.	Kompaniide ja rühmade peali- kud ja nende abid, kes võtavad osa Tapa manöövrist.	K.-l. peastaabi poolt koos- tatud kava järgi.	K.-l. õppe- ja spordiosakond
4.	7. IV — 16. IV	Tallinnas.	Sooviavaldanud ratsaüksuste pealikud.	Ratsaüksuste kaitseliitl. kursus n.-alohv. auastmes ülendamiseks.	
5.	7. IV — 8. IV kl. 1000—1700.	Juuru vallam.	Juuru, Järlepa, Inglise, Kaiu komp. ja Kuimetsa ü. r. kõik laskejuhatajad, abid ja nende kandidaadid.	Laskejuhatajate kursus.	N.-ltn. K. Kerjan
6.	8. IV kella 1000—1700.	Mõigu ü. r. pea- liku juures Järve külas.	Mõigu ü. r. pealik ja juhatuse liikmed.	Aruannete koostamine, orga- nis., häirekavade jne. küsimuste lahendus.	Ltn. A. Välja.
7.	9. IV kella 1000—1700.	Juuru vallam.	Juuru k. pealik ja juhatuse liikmed.	Aruannete koostamine, orga- nis., häirekavade jne. küsi- muste lahendus.	N.-ltn. K. Kerjan
8.	14. IV kella 1700—2200.	Vaida ü. r. pea- liku juures.	Vaida ü. r. pealik ja juhatuse liikmed.	Aruannete koostamine, orga- nis., häirekavade jne. küsi- muste lahendus.	Kpt. H. Dunkel.
9.	15. IV kella 1000—1600.	Vaida seltsim.	Vaida ü. r. kõik kaitseliitlased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus, erikava järgi.	Kpt. H. Dunkel.
10.	15. IV kella 1000—1600.	Järlepa k. pea- liku juures.	Järlepa komp. pealik ja juha- tuse liikmed.	Arvepidamise, asjaajami- se, häirekavade koostamise ja t. küsimuste lahendus.	N.-ltn. K. Kerjan.
11.	22. IV kella 1100—1700.	Triigi vallam.	Triigi komp. kõik kaitseliit- lased.	Kontrollkogunemine ja üldõppus erikava kohaselt.	Kpt. H. Dunkel.
12.	23. IV kella 1100—1700.	Äksis.	Triigi komp. kõik laskejuhat., abid ja nende kandidaadid.	Laskejuhat. õppus erikava kohaselt	Kpt. H. Dunkel.
13.	24. IV kella 1100—1700.	„	Triigi komp. pealik ja juhatuse liikmed.	Organisats., arvepidamise, asjaajam. ja häirekavade kontroll ja aruannete koostamine.	Kpt. H. Dunkel.

14.	28. IV — 29. IV.	Paides.	Raskejõust. sportlased määrus- tes ettenähtud määral.	Üleriiklikud raskejõustiku võistlused.	K.-l. peastaap.
15.	29. IV kella 1000—1700.	Tallinna maleva võimlas.	Üksuste esindajad, ka põhikir- jas ettenähtud arvul.	Maleva esinduskogu koos- olek.	Maleva pealik.

K. Saar, major,
Harju maleva pealik.

Kehaline kasvatus.

Kehalise kasvatus eesmärgiks on:

a) kasvatada oma liikmed kehaliselt tublideks, et nad oleksid eeskujulikud kõige raskemate ülesannete täitmisel kodukaitse töös ja eeskujulikud kodanikud;

b) arendada ja levitada kehalist kasvatust välispool kaitseliitu;

c) valmistada ette 1935. a. kaitseliidupäeva spordipidustustele.

Iga kaitseliitlane-sportlane on kohustatud osa võtma kõigist kaitseliidu õppetöödest ja tegevusest, mis korraldatakse tema üksusele, ja olema eeskujuks teistele ülesannete täitmisel oma vastupidavuselt ja kehaliselt võimeilt, samuti muretseda endale vormiriided, vähemalt mütsi ja käesideme.

Kaitseliitlasi-sportlasi, kes pole kaaluvate põhjusteta osa võtnud üksusele korraldatud õppustest ja kogunemistest ega oma võimeid, ei või lubada osa võtta ka võistlustest.

Kehalise kasvatus harjutustest ja kursustest, kui ruumid ja teised olud lubavad, saavad osa võtta kõik välispool kaitseliitu seisvad kodanikud,

samuti saavad nad osa võtta kõigist võistlustest, kuid nende tagajärjed loetakse välispool kaitseliitlaste omadeks.

Kehalise kasvatus kavasse on võetud, nagu allpool toodust näha:

võimlemine, kergejõustiku, käsi-, jalg- ja pesapalli mängude, raskejõustiku, suusatamise harjutused, õppepäevad ja mitmesugused kursused ja laagrid nii juhtide teadmiste värskendamiseks ja täiendamiseks kui ka kõigi sportlaste võimete arendamiseks.

Kompaniide ja üksikute rühmade spordipealikud ja teised juhtivad tegelased korraldavad ettenähtud harjutusi ja võistlusi oma üksuse sportlasile, tarbekorral nõudes harjutuste ja võistluste korraldamiseks maleva instruktori või teisi abijõude.

Kõik teised harjutused, kursused, laagrid ja võistlused teostavad maleva spordipealik, spordiinstruktor ja teised abijõud maleva staabi korraldusel.

Maleva pealiku, instruktore ja teiste maleva staabi poolt väljasaa-

detud abijõudude poolt korraldatavate õppuste, harjutuste ja võistluste üksikasjalised kavad avaldatakse „Harjulases“ aegsasti enne nende korraldamist.

Kõik kompaniides ja üksikutes rühmades peetavad harjutused ja võistlused korraldavad peamiselt nende üksuste spordipealikud ja teised juhtivad tegelased, maleva instruktor saadetakse välja ainult nõudekorral, kuna harjutused ja võistlused malev-kondades ja malevas ning suuremates koondustes korraldab maleva staap või spordipealik ja instruktor maleva staabi üldkorraldusel. Suuremate võistluste kavad seab kokku maleva staap ja avaldab „Harjulases“.

Võistluste korraldamisel pidada silmas, et vähemate üksuste võistlused viidaks läbi enne suuremate üksuste võistlusi.

1933/34. a. seada korda olemasolevad spordiplatsid ja soetada juure uusi.

K. S a a r, major,
maleva pealik.

Harju maleva 1933/34. a. kehalise kasvatus kava.

Aeg	Koht	Tegevuse kirjeldus.	Osavõtjad	Märkused
Detsember.				
1. XII 33. kuni 1. V 34.	Kompaniides ja üks. rühmades, komp. ja üks. rühmadespordiklubides.	Talvespordi, võimlemise ja raskejõustiku harjutused.	Üksuste ja spordiklubide sportlased-kaitseliitlased, naiskodukaitse liikmed ja noored.	Kavad koostatakse üksuste kehalise kasvatus juhtide poolt, kinnitat. pealiku poolt ja saadetakse maleva staapi iga kuu 20. päevaks järgmise kuu peale ette.
1. XII — 31. I.	Kompaniides ja üks. rühmades, komp. ja üks. rühmadespordiklubides.	Kompaniide ja üksikute rühmade vahelised raskejõustiku võistlused.	Üksuste raskejõustiku sportlased.	
28.—30. XII.	Kose al.	Suusavalmistamise kursus.	Vähemalt üks kl. (puutöömees ja suusataja) igast Kose malev-konna allüksusest.	Korraldajaks Ravila komp. ja sama kompanii sp.-pealik.

28.—30. XII.	Keila al.	Suusavalmistamise kursus.	Vähemalt üks kl. igast Keila malevk. allüksusest.	Korraldab Keila 2. teh. komp. sp.-pealik.
Jaanuar.				
5.—7. I.	Juuru al.	„ „	Vähemalt üks kl. igast Juuru malevk. allüksusest.	Korraldab Juuru komp. pealik.
5.—7. I.	Uue-Riisipere as.	„ „	Vähemalt üks kl. igast Nissi malevk. allüksusest.	Korraldab Nissi malevk. pealik H. Kalda.
5.—7. I.	Padise-Kloostri as.	„ „	Vähemalt üks kl. igast Kloostri malevk. allüksusest.	Kloostri malevkonna pealik.
5.—6. I.	Tallinnas.	Maleva ja Tallinna garnisoni vahelised maadlusvõistlused.	Igas kaalus 2 kl.	
8.—14. I.	Tondil.	Suusasportlaste kursus.	Parimad suusatajad malevast.	Juhatab maleva spordipealik A. Sork.
12.—14. I.	Kuusalu al.	Suusavalmistamise kursus.	Vähemalt üks kl. igast Kuusalu mlvk. allüksusest.	Kuusalu malevkonna pealiku üldkorraldusel.
12.—14. I.	Rapla al.	„ „	Vähemalt üks kl. igast Rapla mlvk. allüksusest.	Rapla malevkonna staabik-do pealiku üldkorraldusel.
12.—14. I.	Harku koloonias.	„ „	Vähemalt üks kl. igast linnaümbruse mlvk. allüksusest.	Maleva spordi-peal. A. Sork'i üldkorraldusel.
14. I.	Raplas.	Esivõistl. poksis algajaile.	Maleva ja teiste seltside sportlased sel alal.	
21. I.	Juuru al.	Juuru malevk. raskejõustiku meistervõistlused.	Juuru malevk. raskejõustiku sportlased.	
21. I.	Rapla al.	Malevkonna suusa-meistervõistlused.	Rapla malevkonna suusasportlased.	
21. I.	Nissi al.	Nissi malevkonna suusameistervõistlused.	Malevkonna suusasportlased.	
21. I.	Mustamäel (Nõmmel).	Maleva ja pioneerpataljoni vahelised suusavõistlused.	Parimad maleva suusasportlased võistlusmäärustes ettenähtud arvul.	
21. I.	Keilas.	Keila, Kloostri malevk. raskejõustiku meistervõistlused.	Keila ja Kloostri malevk. raskejõustiku sportlased.	
28. I.	Keila al.	Keila malevkonna suusameistervõistlused.	Malevkonna suusasportlased.	
28. I.	Kuusalu al.	Kuusalu malevk. suusameistervõistlused.	Malevkonna suusasportlased.	
28. I.	Arukülas.	Kose malevkonna suusameistervõistlused.	Malevkonna suusasportlased.	
28. I.	Mustamäel (Nõmmel).	Linnaümbruse malevk. suusameistervõistlused.	Malevkonna suusasportlased.	
Veebruar.				
3.—4. II.	Mustamäel (Nõmmel).	Maleva suusameistervõistlused.	Kuni 6 parimat suusasportlast igast malevkonnast igas klassis.	Erikava järgi.
4. II.	Nissi al.	Nissi malevkonna raskejõustiku meistervõistlused.	Malevk. raskejõustiku sportlased.	
15.—18. II.	Elvas.	Treeningharjutused ja üleriikl. suusavõistlused.	Suusasportlased igas klassis ja igal alal peast. kavas ettenähtud arvul.	Peast. korraldusel. Maleva meeskonna treening maleva sp.-peal. A. Sork'i juhtimisel.
1) 18. II.	Hageris.	Rapla malevkonna raskejõustiku meistervõistlused.	Rapla malevkonna raskejõustiku sportlased.	
2) 25. II.		Linnaümbruse malevk. raskejõustiku meistervõistlused.	Malevk. raskejõustiku sportlased.	
25. II.	Tallinna ümbruses.	Malevkonna ja Tallinna spordiseltside vahelised suusavõistlused.	Parimad maleva suusasportlased võistlusmäärustes ettenähtud arvul.	Erikava järgi.

Märts.				
3.—4. III.	Aegviidus.	Kaitseliidu 18 ja 15 km suusavõistlused.	Kaitseliidu suusasportlased kavas ettenähtud arvul.	Peast. korraldusel. Maleva meesk. maleva spordipealiku A. Sork'i juhtimisel.
4. III.	Arukülas.	Kose malevkonna raskejõustiku meistervõistlused.	Malevk. raskejõustiku sportlased.	Korraldaja instr. A. Kukk.
8.—11. III.	Paidesse.	Suusauksuste tähesuusatamine.	Peast. kavas ettenähtud koosseisus.	Peastaabi korraldusel.
11. III.	Tallinnas.	Maleva poksimeistervõistlused.	Maleva poksiala sportlased.	
18. III.	Jõelehtmes.	Kuusalu malevkonna raskejõustiku meistervõistlused.	Kuusalu malevkonna raskejõustiku sportlased.	
25. III.	Tallinnas.	Maleva maadlus- ja tõstemeistervõistlused.	Malevkondade meistrid ja parimad sportlased (II ja III koh-tade võitj.) igal alal, klassis ja kaalus.	
Aprill.				
1.—30. IV.	Kompaniides ja üks. rühmades ning spordiklubides.	Aasta tegevuse aruannete koostamine.	Spordiklubide pealikud ja juhatused.	
28.—29. IV.	Paides.	Üleriikl. raskejõustiku võistlused.	Raskejõustiku sportlased määrustes ettenähtud arvul.	
Mai.				
1. V — 1. X.	Komp., üks.rühmades ja nende spordiklubides.	Võimlemise, mängude ja kergejõustiku harjutused ning võistlused.	Kõik kompaniide ja üks. rühmade sportlased.	Kohapealsete kehalise kasvatusalade juhtide korraldusel.
5. V.	Keilas.	Pesapallivõistlused.	Kõik meeskonnad.	
6. V.	Sakus.	Maleva murdmaajooksu võistlused.	Kõik soovijad.	
22. V — 3. VI.		Spordipealikute ja spordijuh-tide kursus.	Spordipealikud ja spordiala juhid kompaniides ja üks. rühmadest.	Peastaabi korraldusel.
Juuni.				
3.—8. VI.	Kehtnas.	Maleva sportlaste laager.	Igast kompaniist, üks. rühmast ja naiskodukaitse jsk. à 2 sportlast.	Erikava järgi.
9.—10. VI.	Harkus.	Linnaümbruse malevk. võimlemise, kergejõustiku, mängude ja sõjalise iseloomuga võistlused (laagrivõistlused).	Kõik üksuste ja jaoskondade sportlased.	Suvilaagris.
10. VI.	Kose al.	Kose malevkonna kergejõustiku, sõjalise iseloomuga ja mängude meistervõistlused.	Üksuste ja jaoskondade esindusmees- ja naiskonnad.	Erikava järgi.
16.—17. VI.	Peningil.	Kuusalu, Kose malevk. võimlemise, kergejõustiku, mängude ja sõjalise iseloomuga võistlused (laagrivõistlused).	Kõik Kuusalu ja Kose malevk. üksuste ja naisk. jaosk. sportlased.	Erikava järgi.
30. VI—1. VII.	Juuru al.	Juuru malevk. võimlemise, kergejõustiku, mängude ja sõjalise iseloomuga meistervõistlused.	Kõik Juuru malevk. allüksuste ja naisjaosk. sportlased.	Suvilaagris erikava järgi.
Juuli.				
8. VII.	Laitses.	Nissi malevk. kergejõustiku, võimlemise, mängude ja sõjalise iseloomuga meistervõistlused.	Kõik Nissi malevk. allüksuste ja naiskodukaitse jaosk. sportlased.	Erikava järgi.
15. VII.	Keilas.	Keila malevk. kergejõustiku, võimlemise, mängude ja sõjalise iseloomuga meistervõistlused.	Kõik Keila malevk. allüksuste ja naiskodukaitse jaosk. sportlased.	Erikava järgi.
22. VII.	Vasalemmas.	Kloostri malevk. kergejõustiku, võimlemise, mängude ja sõjalise iseloomuga meistervõistlused.	Kõik Kloostri mlvk. allüksuste ja naiskodukaitse jaosk. sportlased.	
29. VII.	Hagudis.	Rapla malevk. kergejõustiku, võimlemise, mängude ja sõjalise iseloomuga meistervõistlused.	Kõik Rapla malevk. allüksuste ja naiskodukaitse jaosk. sportlased.	

August.			
5. VIII.	Jalgpall Kohilas, Jõeletmes; võrkpall Saue.	Maleva jalg- ja võrkpalli meistervõistlused.	Malevkondade meistermeeskonnad.
10. VIII.	Kuusalus.	Kuusalu malevkonna kergejõustiku, mängude, sõjalise iseloomuga alade meistervõistlused.	Kõigi Kuusalu malevkonna allüksuste sportlased.
12. VIII.	Tallinna ümbruses.	Maleva sõjalise iseloomuga meistervõistlused.	Kõik parimad mehed ettenähtud aladel.
19. VIII.	Keilas.	Maleva pesapalli meistervõistlused.	Kõik maleva pesapalli meeskonnad.
18.—19. VIII.	Tallinnas.	Kaitseliidu üleriikl. pesapalli meistervõistlused.	Maleva pesapalli meistermeeskonnad.
25.—26. VIII.	Petseri-Irboska.	Üleriiklikud rännakvõistlused.	Üks rattur- ja üks laskurjagu.
26. VIII.	Harkus.	Linnaümbruse malevk. kergejõustiku, mängude, sõjalise iseloomuga meistervõistlused.	Kõigi malevkondade allüksuste sportlased.
September.			
9. IX.	Tallinnas.	Maleva kergejõustiku meistervõistlused.	Malevk. meistrid ja meistermeesk. ning parimad sportlased.
November.			
1. XI — 30. XI.	Kompaniides ja üks. rühmades.	Raskejõustiku ja võimlemise harjutused.	Kõik üksuste sportlased.

K. Saar, major,
Harju maleva pealik.

Raskejõustiku kursused maleva raskejõustiku instruktori A. Kukk'e juhatusel on:

3. jaanuar 1934. a. kell 17.00 Kohila ü. r. (rahvamajas)
  5. jaanuar 1934. a. kell 18.00 Keila komp. (v. koolimajas)
  9. jaanuar 1934. a. kell 16.30 Saku k.-l. ruumis.
  10. jaanuar 1934. a. kell 20.00 Riisipere komp. (seltsimajas)
  12. jaanuar 1934. a. kell 18.30 Aruküla komp. (koolimajas)
  16. jaanuar 1934. a. kell 18.00 Hagudi komp. (jaama lähedal).
  17. jaanuar 1934. a. kell 19.00 Kehtna komp. (seltsimajas)
  23. jaanuar 1934. a. kell 18.00 Keila komp. (v. koolimajas)
  24. jaanuar 1934. a. kell 18.00 Hageri komp. (rahvamajas)
  26. jaanuar 1934. a. kell 20.00 Vasalemmas Kloostri komp. (koolimajas).
  30. jaanuar 1934. a. kell 18.00 Raplas
  31. jaanuar 1934. a. kell 17.00 Kohila ü. r. (rahvamajas)
  2. veebruaril 1934. a. kell 16.30 Saku komp. (k.-l. ruumis).
  13. veebruar 1934. a. kell 18.30 Aruküla ü. r. (koolimajas)
  14. veebruar 1934. a. kell 18.00 Paldiski komp. (koolimajas).
  16. veebruar 1934. a. kell 18.00 Hagudi komp. (jaama lähedal)
- Harjutuspäev on Tallinnas (kogunemine Tallinna maleva võimlas).

7. jaanuaril kell 09.00 — võimlemine ja mängud.

K. Saar,
major,
Harju maleva pealik.

Suuskade valmistamise kursused korraldatakse:

- 1) **Kose malevkonna** allüksusile 28. — 30. dets. s. a., Kose al. Kursuste eeltööde tegijaks ja üldkorraldajaks on Ravila kompanii pealik P. Kruusement, temale abiks — Ravila komp. spordipealik Kruusement.
- 2) **Keila malevkonna** allüksusile 28. — 30. dets. s. a., Keila al. Kursuste eeltööde tegijaks ja üldkorraldajaks on Keila 2. tehnik. kompanii pealik O. Kilgas, temale abiks Keila 2. komp. spordipealik Leinbock.
- 3) **Juuru malevkonna** allüksusile Juuru al. 5. — 7. jaan. 1934. a. Kursuste eeltööde tegijaks ja üldkorraldajaks on Juuru malevkonna pealiku abi Adamson, temale abiks — Juuru kompanii pealik J. Koik.
- 4) **Nissi malevkonna** allüksusile Uue-Riisipere as. 5. — 7. jaan. 1934. a. Kursuste eeltööde tegijaks ja üldkorraldajaks on Nissi malevk. plk. n.-ltn. H. Kalda, temale abiks — Riisipere komp. spordipealik.
- 5) **Kloostri malevkonna** allüksusile Padise-Kloostri as. 5.—7. jaan. 1934. a. Kursuste üldkorraldajaks ja eeltööde tegijaks on Kloostri malevk. pealik

kaptan B. Sepling, temale abiks — plk. G. Voore.

6) **Kuusalu malevkonna** allüksusile Kuusalu al. 12. — 14. jaan. 1934. a. Kursuse üldkorraldajaks ja eeltööde tegijaks on Kuusalu malevkonna pealik J. Ilbak, temale abiks härra Härt Jõeletme kompaniist.

7) **Rapla malevkonna** allüksusile 12. — 14. jaan. 1934. a. Kohila al. Kursuste üldkorraldajaks ja eeltööde tegijaks on Kohila kompanii pealik J. Järv, temale abiks Kohila üks. rhm. spordipealik Pöder.

8) **Linnaümbruse malevkonna** allüksusile Harku koloonias 12.—14. jaan. 1934. a. Kursuste üldkorraldajaks ja eeltööde tegijaks on maleva spordipealik A. Sork, temale abiks plk. B. Laupmann.

Õppejõud.

Kursustele õppejõududeks paluda kursuste üldkorraldajail maleva oma suusameistreid. Kui ühes või teises malevkonnas puuduvad suusameistrid, pöörduda palvega naabermalevkonna pealiku poole. Maleva suusameistreiks on kaitseliitlased:

1. Hugo Matverk — Alavere komp. plk.,
2. August Kull — Loksa üks. rhm. plk.,
3. Jakob Tartu — Kolga komp. spordipealik,
4. Boris Laupmann — Harku komp. spordipealik,
5. Johannes Einberg — Kabala kompaniist,

6. Johannes Herberg — Kabala kompaniist.
7. Voldemar Alsok — Pääsküla-Tänasilma üks. rhm.,
8. Helmuth Suursööt — Saku kompaniist,
9. Anton Kraam — Hagudi kompaniist,
10. Joh. Kalt — Hagudi komp.,
11. Ants Ruuto — Kuivajõe komp.,
12. Joh. Volberg — Juuru komp.,
13. Karl Teimann — Keila 2. komp.,
14. Mihkel Veitmann — Keila 2. komp.,
15. Oskar Tamberg — Harku komp.,
16. Edgar Siitan — Harku komp.,
17. Erich Klaanberg — Harku komp.,
18. Joh. Tui — Harku komp.,
19. Karl Kallas — Harku komp.,
20. Voldemar Härt — Jõeletme komp.,
21. Reinhold Kaal — Ingliste komp.,
22. Mihkel Schleicher — Ingliste kompaniist.

Kursustest osavõtmine.

Kompaniide ja üksikute rühmade pealikul määrata alluvast üksusest üks tubli kaitseleitlane, kes tunneb puutööd ja edaspidi soovib üksusele tasu eest valmistada suuski, malev-konnale ettenähtud kursustele.

Kursuste korraldus.

Ettenähtud kursuste üldkorraldajate ja eeltööde tegijate ülesandeks on:

1. Muretseda ja korda seada:
  - a) ruumid kursuste korraldamiseks;
  - b) öökorterid kursustest osavõtjaile;
  - c) tööpingid, niipalju kui saadakse;
  - d) ruumide küte ja valgustus.
2. Läbi rääkida kohaliku naiskodukaitse jaoskonna esinainega lõunasöögi, õhtu- ja hommikeine (hommikul piim, või, kohv, õhtul tee) valmistamise asjus. Ühtlasi selgitada sealjuures, kas on jaoskonnal võimalik väikese tasu eest või tasuta valmistada toitu, ja see teha teatavaks osavõtjaile.

3. Iseseisvalt rääkida läbi eelpool tähendatud suusameistritega, kes neist saab olema õppejõuna tegev kursusel.

4) Pärast kursuste lõppu saata maleva staapi aruanne kursuste kohta allpool „Harjulases“ avaldatud vormi järgi.

Kursuste üldkorraldajad võivad tarbekorral kohapealsete olude kohaselt kursuste aega muuta ja teha teisi olulisi korraldusi.

Toidustamine.

Igal kursustest osavõtjal tuleb võtta kaasa leiba kolme päeva jaoks, samuti ka liha või võid hommiku- ja õhtueine juure.

Lõunaks on soe toit, hommikuks piim või kohv ja õhtuks tee, mis valmistatakse naiskodukaitse jaoskonna poolt kursuste üldkorraldajate ja vastavate naisjaoskondade vahelisel kokkuleppel tasuta või väikese tasu eest ja tehakse teatavaks kursustest osavõtjaile. On soovitatav, et toidukulud osavõtjailt, kui toit on tasu eest, tasuksid üksuste juhatused oma erasummadest.

Kursusist osavõtjail võtta kaasa varustus:

- 1) suusapuud suuskade valmistamiseks (2—3 paari);
- 2) üks pikk ja üks lühike hõövel, raamsaag ja peitlid ja soonehõövel;
- 3) vajalised magamisriided, käterätt, seep, nuga, kahvel ja muud sellased tarvilised asjad.

Ruumide üüri, kütte ja valgustuse kulud tasub malev arvete järgi.

Kursusist osavõtjaile raudteel sõiduks annab malev nõudmise järgi 50% hinnaalandusega sõidupileti.

Kursuste algus esimesel päeval kell 1000 ja lõpp viimasel päeval kell 1600, kui üldkorraldajate poolt ei tehta teisi korraldusi.

K. S a a r,
major,
Harju maleva pealik.

Nimekirja vorm.

(kursuse asukoht)

(kursuse instruktor)

Nr.	Kursusist osavõtja perekonna- ja eesnimi	Vanadus	Täpne elukoht	Elukutse	Kas kavatakse hakata tegetsema suuskade valmistamise alal
1	Karu, Joosep jne. jne.	42 a.	Paide, Tallinna t. 18	Puutööline	Kavatsen

Naiskodukaitse ala.

Harju maleva pealiku käsk-kiri

nr. 40.

Tallinnas, 12. detsembril 1933. a.

§ 1.

Naiskodukaitse Harju ringkonda lugeda vastuvõetuks alljärgnevad kodanikud:

Tuhala jaoskonda: Salme Süslich ja Meeta Sepik — mõlemad arvates 27. nov. 1933. a.

Kuimetsa jaoskonda: Jenny Anneljas, Helmi Lilienthal, Alide Viinberg, Therese Noort, Marie Kleesmann, Anette Viikmann, Laura Valdt, Anna Mätas, Emmy Pranno, Hermine Vilepill — kõik arvates 16. nov. 1933. a.

Kehtna jaoskonda: Erna Traat ja Leida Rossmann — mõlemad arvates 12. dets. 1933. a.

Lohu jaoskonda: Alise Vunder, arvates 12. dets. 1933. a.

Aruküla jaoskonda: Pauline Joakit, arvates 12. dets. 1933. a.

§ 2.

Vabastan naisk. Saku valla jaoskonna esinaine kohalt Viidas Marmor'i, elukoha muutmise tõttu, arvates 9. dets. 1933. a.

§ 3.

Vabastan naisk. Kiiu jaoskonna esinaine kohalt Melitta Koppel'i, elukoha muutmise tõttu, arvates 1. dets. 1933. a.

§ 4.

Viin üle end. Kiiu jaosk. esinaine M. Koppel'i Kiiu jaoskonnast linnaümbruse jaoskonda, elukoha muutmise tõttu, arvates 1. dets. 1933. a.

§ 5.

Alljärgnevad Varbola jaoskonna liikmed on abiellunud ja uuteks perekonnanimeks omandanud:

Hilda Kruusmann uueks perekonnanimeks V a n n; Miina Vann uueks perekonnanimeks P a p p e l.

§ 6.

Naiskodukaitse Harju ringkonnast lugeda lahkunuks alljärgnevad naiskodukaitse liikmed:

Varbola jaoskonnast: Manga Käär — elukoha muutmise tõttu, arvates 8. dets. 1933. a.

Tuhala jaoskonnast: Alma Rikman — oma soovil, arvates 5. nov. 1933. a.

Kiiu jaoskonnast: Ida Prant, Alma Tikmann ja Anna Steinberg — kõik oma soovil, arvates 1. dets. 1933. a.

Saku valla ja oskonnast: Viidas Marmor, Armanda Nurmberg ja Elise Jurjev — kõik elukoha muutmise tõttu, arvates 9. detsembril 1933. a.

K. Saar,
major,
Harju maleva pealik.

Noorte kotkaste ala.

Jõulud tulevad . . .

Tervele inimkonnale. Aga veerevad ka meie kodutaludesse ja püstitades palistatud tänavaile.

Ühes oma vanemate ja õekestega, ühes kogu eesti rahvaga pistavad jõulud oma pühade rõõmu ka meie kotkapoistele pihku.

Jõulud on kodupühad, nende erisus seisab selles, et nad näitavad, kui armas on pühi pühitseda oma isakodu soojuses.

Seetõttu meie täiskasvanuks ja vanameheks saades, aastakümnete järel, tunneme just jõulupühade ajal igatsust jälle kodu järele.

Jõulud näitavad meile, kui armas ja soe, kui väärtuslik on meie kodu.

Kotkapoised, kes rühmas, omaette perekonnas, korraldavad omavahelise jõulupuu, võivad ka tunda, mis jõulud annavad rühmale!

Häid pühi ja ilusat pühade rõõmu kõigi poiste südameile, kes kannavad noorkotka kolmeharulist märki.

Jõuluterivitus kõigile Harjumaa rühmadele!

Jõulurõõm seletab meile, miks on õige ja väärtuslik meie siht — poisipõlvest peale oma eestikodu heaks tööle!

Ed. Kansmann,
maleva vanem.

Olev Reinthal,
maleva pealik.

Noorte kotkaste Harju maleva vanema käskkiri

nr. 22.

Tallinnas, 5. detsembril 1933. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks väljavõtte peavanema käskkirjast nr. 45 — 25. okt. s. a. § 1:

„Noorte kotkaste II üleriiklik õppelaager Viimsis 13.—18. juulini s. a. tõi kokku noorte juhte palju suuremas koosseisus kui seda malevad ette võisid teatada ja korraldajad loota. Kuigi selle tagajärjel esines mõnesidki raskusi, eriti laagri esimesel päe-

val, saadi nendest üle osavõtjate healtahetel ja juhtide otstarbekate korralduste varal. Üldkokkuvõttes jättis laager hea mulje, mis loodetavasti kandub edasi osavõtjate kaudu kõikidesse malevatesse ja üksustesse, tuues hoogu ja edu noorkotkluse edasiseks arenemiseks võimsuse poole.

Avaldan tänu kõigile laagrist osavõtjatele tehtud töö ja laagris avaldunud noorkotkaliku õige vaimu maksvusele pääsmise eest. Ühtlasi ütlen tänu laagri vanemale dr. A. Nuthile, laagri pealikule J. Tedersonile, laagristaabile ja lektoreile töö eest, naiskodukaitsese toitlustamise eest, laagri maa-alade omanikele härradele Hansenile, Jürmanile, Groschholmile ja Takkelile maa-alade kasutada andmise eest, Piritä Kaunistamise Seltsi juhatusel ja Viimsi rannapatareile noorte kotkaste ekskursiooni vastuvõtmise eest ja ka laagrit külastanud isikuile heatahtliku tähelepanelikkuse eest, mis kõik laagri kordaminekule aitas kaasa.

§ 2. Staabi abijõududena olid tegevuses: b) pioneeralal noorte magister V. Kuhlberg Harju malevast.

§ 4. II üleriiklikust õppelaagrist võtsid osa:

Harju malevast maleva pealik O. Reinthal, maleva instrüktor magister V. Kuhlberg, mlvk. pealik noorkotkas A. Tols, kotkad Alfred Raudsepp, pesakotkas Elmar Migur, pk. Udu Malsroos, kotka abid pk. Lennart Kaupmees, pk. Gerhard Berg, pk. Edmund Jentrussik, lippur pk. Elmar Kama, salgapealikud pk. Jüri Vedruska, pk. Kalju Brehm, pk. Hans Kroon, kotkapojad Harald Tõnson, Erich Otsmann, pesakotkad Ernst Malsroos, Endel Mets, Harri Rullinkof, Lembit Johanson, Paul Maantee, algajad Endel Unterberg, Harald Kassmann.

§ 5. Kõigile § 4 loeteldud isikuile on välja antud II üleriikliku õppelaagri märk, mida luban neil kanda noorkotka vormiriietuse juures vöö vabal rippuval otsal, noorhaugastel vasakul rinnataskul, kusjuures laagri juhatusse kuulunud isikud (kskk. nr. 44 § 2 ja 45 § 2 esimene lõik) kannavad seda sama värvi alusel, nagu see meile laagris välja antud.

§ 7. II õppelaagris Viimsis olid väljas ja varustati laagri lipunaeltega järgmised noorte kotkaste üksuste lipud: 4) Harju (Rapla) Raikülla rühma.

§ 8. Õppelaagri ajal toimunud vastuvõtul peavanema pool Viimsi mõisas viibisid malevate esindajaina Harju malevast lhp. J. Vedruska, nk. U. Malsroos ja vk. A. Raudsepp.

§ 9. II õppelaagris peetud all-laagrite vaheliste võistluste tulemusena tulid malevad kohtadele: 1) Harju malev 192 punkti, 2) Tartumaa malev 180 p., 3) Pärnu malev 167,5 p., 4) Saaremaa malev 162 p., 5) Järva malev 161 p., 6) Petseri malev 158,5 p., 7) Võru malev 157,5 p., 8) Tallinna malev 149,5 p., 9) Tartu malev 139 p., 10) Viru malev 134 p., 11) Sakalamaa malev 129,5 p., 12) Narva malev 128 p., 13) Lääne malev 127 p., 14) Pärnumaa malev 121,5 p. ja 15) Valga malev 118 p. Selle kokkuvõtte tulemusena kinnitan prima all-laagri vimpli II õppelaagri esikohale tuleku mälestuseks Harju malevale.

§ 10. Noortele kotkastele parimate tööde eest pioneeralal Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri juhatusel nimel A. Knoop'i poolt annetatud rändauhinna, hõbekarika, kinnitan üheks aastaks Harju malevale.

§ 2.

Avaldan teadmiseks väljavõtte peavanema kskk. nr. 47 — 25. okt. 1933. a. § 1: „Kinnitan noorte kotkaste magistri astmes Harju maleva lippuri Voldemar Kuhlberg'i, arvates 23. apr. 1930. a.“

Alus: Harju maleva pealiku esitus 26. juulist s. a. ja Eesti Skautide Maleva skautmasteri tunnistus nr. 65

§ 3.

Avaldan teadmiseks väljavõtte peavanema kskk. nr. 48 § 1 — 30. nov. 1933. a.:

„Täna kolme aasta eest algasid noorte kotkaste üksused ametlikult tegutsema. Noorte organiseerimise töös on kolm aastat küllaltki tundev iga, sest selle aja kestes on nendest noortest, kes 12—13-aastastena tulid organisatsiooni, võrsunud juba teiste juhid — salgapealikud. Salgapealikute kaudu omakord kanduvad noorte kotkaste perre edasi teadmised ja oskused — seega: missugune alus on rajatud nende kolme esimese aasta jooksul, seesugune on töö kolme ja veel rohkemagi järgneva aasta jooksul.

Nende noorte poole, kes kolm aastat on töötanud meie töös isamaa auks, tahaksin pöörduda, lausudes: teie kätte langeb osa noorte kotkaste organisatsiooni saatust, ja mida aasta edasi, seda enam olete teie selle organisatsiooni kandjad. Pidage pühaks auasjaks oma isamaa teenimist meie, noorte kotkaste, töö kaudu ja harjutage endid oma kohustusi täitma täpselt ning vankumatult. Püüdke edasi oma teadmiste ja os-

kuste laiendamiseks, sest sellega toote kasu endile ja oma üksusele, selle abil kasvate meesteks, kodumaa kindlaiks kaitsjaks. Jõudu tööle!

Meie laialdasele vanemate ja sõprade perele, kes kolm ja rohkem aastaid on juhtimisel ja noorte kasvatamisel olnud tegevad, olgu tänasel päeval öeldud tänu nähtud vaeva eest. Kuid vaeva on veel palju ees. Püüame viia edasi noorkotkluse aateid, aidates noortest juhte nende töös ja tõmmates kaasa seal, kuhu noorte jõud ei ulatu ja kus nende tahe lööb vankuma. Ka meie töötame isamaa auks, sest uute tugevate ja tahtekindlate tulevaste kodanike kasvatamine on usaldatud meie hoole. Pragusel ajal ei ole see töö kerge ega hõlpus, kuid Eesti tuleviku nimel on seda vaja läbi viia. Ja vanemal nende teadlikus töös lasub raskeim ülesanne — jälgida ja aidata noori, ent jääda siiski vanemaks sõbraks ja aitajaks, nõuandjaks, usaldusmeheks, kes igal pool alati on noorte juures, kuid siiski ei ole käskijaks. Edu teie tööks!

§ 2. Avaldan teadmiseks noorte kotkaste ametlikud registreerimise andmed viimase noorte kokkuvõtte järgi (andmed 15. XI 1932. a.):

Registreerimine Harju malevas 1933. a. — 284, võrdluseks 1932. a. — 277 ja 1931. a. 140.

Kokku on noori tegutsemas 5114, eelmise aasta 4429 vastu, jagunedes 15 malevasse, 80 malevkonda ja 285 rühma ning 27 haukaperesse, eelmise aasta sama malevate arvu, kuid 72 malevkonna ja 286 rühmapere vastu.

Mõnedes malevates näitavad arvud tagasiminekut, kuid selle juures oleme siiski teadlikud, et noored kaugeltki veel kõik ei ole organiseeritud. Malevate vanemad ja pealikud peaksid neid asjaolusid väga tõsiselt arvestama, kui nad tulevikus mõtleavad töö edukusele ja suurendamisele. Kuid olgu ka teistele öeldud hoiatus: arvuline kasv mõnel pool ei tähenda veel edu, sageli võib aga suur arvuline tõus saada hukatuse aluseks. Olgem seepärast tugevad oma piirides, oma jõudude suuruses, valmistuge järjekindlusega ja kavakindlalt, et sügiseks 1934 tõelise noorte arvu suurendamise juure võiks välja jõuda. Selleks aga vajame, et meie noored praegustest järkudest ühe võrra kõrgemale tõuseksid, et meil oleks noorkotkaid vähemalt 317 ja kotkapoegi 1540, kuna tänavused arvud näitavad: pesapoegi 287, haukapoegi 102, noorhaukaid 40, algajaid 2813, pesakotkaid 1540, kotkapoegi 317, noorkotkaid 12 ja magistreid (rühmade koosseisus töötamas) 4. Selles töös on

vaid maleval ja allüksustel võimalik käed külge lüüa, et saavutada edu. Seda edu vajame!

§ 3. Panen maksma alates tänasest päevast „Noorkotkalike tunnustuväljendiste korra“ §§ 1 — 19, ühes selgitavate märkmetega ja ettepaneku vormiga, käesoleva käskkirja lisas antud kujul. Nimetatud korra § 20 väljatöötamine jääb Noorte Kotkaste peastaabi ülema hoole, kusjuures see peab toimuma niipea kui tunnustuväljendiste proovikomplekt on valminud.

§ 4. Avaldan teadmiseks 1933. a. kevadel korraldatud noorkotkaliku võistluse „Alati valmis“ tagajärjed:

A. Noorte Kotkaste parimaks rühmaks 1933./34. a. tunnistan võistluse andmete tagajärjel Võru maleva Kanepi malevkonna Valgjärve rühma, kes võistlustel saavutas kokku 355 punkti. Üksikutel võistlusaladel saavutas rühm: päästeköie heitmine 92 punkti, morse signaliseerimine ja vastuvõtmine 36 p., vise märki — 108 p., vibulaskmine — 0 p., sõõriviiskamine — 45 p., teivaskaugushüpe — 11 p., raskuste hindamine — 40 p., Kimi-mäng — 2 p., sõlmede sidumine — 21 p.

B. Malevate järgi tuli võistluse andmeid maleva parimaks rühmaks: Harju malevas linnauibruse malevkonna Saku rühm 323 punktiga.

C. Malevate võistlusest osavõtu järgi tulid kohtadele:

V. Harju malev 323 punktiga (võistelnud 1 rühm).

§ 7. „Alati valmis“ võistluste protokolle läbi vaadates on jury leidnud väga paljudes protokollides puudusi, milliseid edaspidi ei tohi milgi juhul enam korduda. Hoiatuseks tehtagu kõigile rühmadele teatavaks, et tulevikus langevad rühmad võistlusest välja, kui võistlused täpselt ei ole protokollitud ja võistluse tingimused täpselt täidetud. Suurima puuduse-na olgu siinkohal märgitud, et protokollides on märkimata jäetud poiste vanaduses sündimise aeg, mistõttu ei ole teada, kas nad võistluspäevaks on juba üle 17 a. vanad. Siis esineb sagedase veana võistlusmaterjalide puudulikkus — ei ole lisatud protokollile juure nõutud lehti või on lisatud nende ärakirjad, mis ei saa olla küllaldaseks tõenduseks ja mille tõttu paljud punktid rühmadel on läinud kaduma (nii signaliseerimise alal tühistati Saaremaa/Kihelkonna, Viru/Võsu ja Võru/Vastse-Roosa rühmadel). Ka vale tegevuse alal on punkte läinud kaduma (Harju/Saku

rühmal signaliseeritud vale tekst). Erilise pahena aga esineb asjaolu, et rühmad, kel küll liikmete arv on üle kümne, ei esita kümnemehelist meeskonda võistlustele. Sel alal edaspidi võib kõrvalekaldumisi tulla vaid väga kaaluvatel põhjustel, kuna muidu võistlus „Alati valmis“ ei saaks enam näidata selle rühma keskmist valmisolekut ja seega kaotaks oma tähtsaima ülesande.

Erilisi vääratusi on ilmnunud Võru linna tööstuskooli rühmas, kus võistlusprotokoll ja peastaabis oleva rühma tegutsemisteatise võrdlusel selgus, et kas ühes või teises ametlikus paberis on väärandmed, mille tõttu rühm jury poolt võistlustelt kõrvaldati ja mille kohta peastaabi ülema korraldusel tuleb toimetada juurdlus. Teise rühmana kõrvaldas jury võistlustelt Võru linna ühiskõrgkooli rühma, kus võistlejad olid üle 17 a. vanad ja seega võistluste tingimustele ei vastanud.

Ilma ühegi kõrvalekaldumiseta olid võistluse protokollid koostatud ja võistlused teostatud vaid Järva/Järva-Jaani/Võhmuta, Tallinna, Nõmme/II, Valga/Linna/Kajaku ja Võru Rõuge/Haanja-Jaanimäe rühmades, kellele täpsuse eest avaldan tänu.

Alus: „Alati valmis“ võistluse jury protokoll 2. nov. s. a.:

„§ 9. Noorte Kotkaste peastaabi teenistusest lahkub oma soovil instruktors Elmar Tõldsepp. Vabastan instr. Tõldsepp'a instruktoriga kohalt arvates 1. nov. s. a. ja tänan teda tehtud töö eest.

§ 15. Kinnitan Noorte Kotkaste peastaabi instruktoriga kohale Põhja piirkonnas Pärnu noorte maleva pealiku noortemagister Aksel Ohaka, arvates 1. det. s. a.“

Ed. K a n s m a n n,
maleva vanem.

Olev R e i n t h a l,
maleva pealik.

Noorte kotkaste Harju maleva vanema käskkirja

nr. 23.

Tallinnas, 5. detsembril 1933. a.

§ 1.

Lugeda uuesti tegevusse astunuks noorte kotkaste K a l l a v e r e rühm, arvates 2. nov. 1933. a.

Alus: Kaitseliidu Nehatu komp. plk. esitus nr. 70.

§ 2.

Kinnitan Kallavere rühma vana-
kotchaks koolijuhataja Kustav Al-
ber'i, arvates 2. nov. 1933. a.

Alus: ljh. nr. 86.

§ 3.

Vabastan Keila malevkonna pealiku
k. t. Viktor Assmuth'i oma soov-
vil, arvates 10. nov. s. a., ja kinnitan
ta sama malevkonna lippuri k. t., ar-
vates samast päevast.

Alus: ljh. nr. 72.

§ 4.

Kinnitan Keila malevkonna peali-
kuks kirikuõpetaja Oskar Puhm'i,
arvates 10. nov. 1933. a.

Alus: valitud Keila malevkonna
pealikute kogu koosolekul 10. XI s. a.

§ 5.

Vabastan Hageri rühma abikotka
k. t. Alfred Hermann'i, arvates
15. V 1933. a.

Alus: malevkonna plk. kskk.
nr. 3 § 1.

§ 6.

Kinnitan Hageri rühma abikotka
k. t. Harry Bürger'i, arvates
15. V 1933. a.

Alus: malevkonna plk. kskk.
nr. 3 § 1.

§ 7.

Ülendan Raasiku-Haljava rühma
algajad Alfred Mugamäe, Lem-
bit Vikati, Manfred Bömber-
gi, Karl Bergmanni ja Raimund
Evari pesakotkaste, arvates 19.
veebr. 1933. a.

Alus: katsekomisjoni esitus.

Ed. Kansmann,
maleva vanem.

Olev Reinthal,
maleva pealik.

Noorkotkaste Harju maleva talvine töökava.

Antud töökava on ette nähtud viie
eriosana ajavahemikuks 15. dets.
1933. a. kuni 15. märtsini 1934. a. ja
jaguneb järgmiselt:

I malevkonna staapidele,

II rühma staapidele,

III salkadele — pesakotka kat-
sekava läbivõtmiseks,

IV salkadele — kotkajaja kat-
sekava läbivõtmiseks,

V salkadele — noorkotka kat-
sekava läbivõtmiseks.

Käesoleva tööhoaja kavast jääks
arvatavasti siiski avaldamata kotka-
poja ja noorkotka katsekava läbivõt-
miseks ettenähtud kava, kuna male-
va staabi arvates selleks praegu nii

tungivat vajadust ei ole, ja avalda-
takse hiljem. Suurem tähelepanu on
suunatud peakotka kavale, selles loo-
tuses ja usus, et umbes 15 koonduse
välitel (à 1½ tundi) suudetakse kava
nii läbi võtta, et aprilli aluks oleksid
kõik algajad sooritanud peakotka
katse.

Peakotka katsekavas on jäetud
meelega ära muu koonduse aine täpne
loetus, peale õppeosa, tahtes sellega
hoiduda šabloonsusest, jättes salga-
pealikuile võimalusi oma võimeid ra-
kendada.

Õppetunniks (salga normaalne
koond. kava punkt 4) ettenähtud ai-
nete käsitamiseks on antud allikad
nii, et need peaksid olema käepärast
igale rühmale (käsiraamatud, Peast.
Teated). Andke enim neid väljast-
poolt palutud lektorile tutvumiseks!
Salgapealikud, tutvuge ise ja korda-
mistundidel käsitage ainet, kergitades
esile vajalisimaid osi, korraldades ai-
net nii, et kõik kavas ettenähtu oleks
puudutatud (eriti sel juhtumil, kui
välislektor on ainet käsitelnud tei-
siti).

Talvise tegevuse ja teoreetilise töö
periood 15. dets. — 15. märtsini.

Malevkonna staapidele:

- 1) Malevkonna pealikuil moodusta-
da ja korraldada rühmade staa-
bid elujõulisteks, tarbekorral te-
hes isikliku koosseisu muutmi-
seks ettepanekud maleva staabi-
le kl. üks. pealiku kaudu.
- 2) Organiseerida uusi noorkotkaste
üksusi malevkonna piirides ja
kontrollida seniste tegevust, pas-
siivsete tegelaste (juhtide) koh-
ta vastavaid ettepanekuid tehes
maleva staabile.
- 3) Teha eeltöid noorkotkaste ja ko-
dutiitarde ühise sõprade seltsi
loomiseks.

Rühma staapidele:

- 1) Õppetöö alal korraldada võima-
likult kord kuus rühma koondus,
võttes sel läbi rühmale üldkasu-
likud ja tegevuskavas ettenähtud
ained, nõutades tarbekorral sel-
lele välisinstruktooreid.
- 2) Hoolitseda, et korraldataks aeg-
ajalt pesakotka katseid nii, et
õppeperioodi lõpuks, s. o. aprilli
alguseks, oleksid kõik algajad
pesakotka katse sooritanud.
- 3) Korraldada pidu, kinoõhtu, rüh-
ma majandusliku külje paranda-
miseks (vormiriietuse muretse-
miseks).
- 4) Võtta osa vabariigi aastapäeva
pühitsemisest — korraldada ühi-
ne jõulupuu oma liikmeile või kü-
lalisile, vaestelelastele.

5) Korraldada rühma ajakirja väl-
jaandmist, kas albumina — kä-
sitsi kirjutatud või šapirogr. pal-
jundatud.

6) Rühmale soetada ettenähtud raa-
matupidamine (käskkirjade, te-
gevus-, vara- ja kassaraamat).

7) Osa võtta kaitseliidule korralda-
tavatest suusavalmistamise kur-
sustest, korraldada omavalmis-
tatud suuskadel suusamatku,
võistlusi.

Suusavalmistamise kursused kait-
seliidule korraldatakse 28.—30. dets.
Kose ja Keila alevis, 12.—14. jaan.
Juuru, Nissi ja Rapla aleveis, Harku
koloonias, Padise-Kloostri as.

8) Valmistada ja üles seada lindu-
dele ja loomadele toidulavasid.

9) Teha ettevalmistusi „Alati val-
mis“ võistlusteks 1934. a.

10) Võtta osa üleriikl. korraldata-
vast skautlike organisatsioonide
vahelisest kooliõppetöö võistlu-
sest.

11) Korraldada rühma lipu kavand-
ite võistlus ja kavand saata
maleva staabile kinnitamiseks
kahes teisendis, hiljemalt 1. V
1934. a.

Normaalne koond. kava salgale.

- 1) 5—7 min. Avamistseremoonia,
ülevaatus (puhtus, kord, koos-
seis);
  - 2) 10—12 min. Ametlikud teated,
kotka ja vanakotka korraldused,
käskkirja ettelugemine.
  - 3) 5—10 min. Eelmise aine kordami-
ne, salgapealiku äranägemise
järgi.
  - 4) 30—40 min. Õppetund (või-
maluse korral välislektorilt).
  - 5) 15—25 min. Mänge (võimalikult
siduda õppetunnis käsiteldud ai-
nega).
  - 6) 10—15 min. Jutt — võimalikult
selle aine ja asja üle, millist käsi-
teldi õppetunnis.
  - 7) 5—10 min. Laule, hüüdeid.
  - 8) 3—5 min. Lõpptseremoonia (kor-
rapidaja, samuti järgmise koon-
duse aja ja koha määramine).
- Kogusummas ligikaudu 1½ tundi.

Õppetunni (punkt 4) aine käsitluse
loetus koonduste kaupa (umbes kuni
15 koondust) pesakotka katsekava
läbivõtmiseks.

I.

Noorkotka 1. seadus, põhim. § 14
p. 1.

Käsir. V, lhk. 15, p. 1—5, ja lhk. 94.
Käsir. I, lhk. 16, 17.

Noorhauka kombed, põhim. § 13
p. 1—4. Käsir. V, lhk. 72—75. Tun-
niandjaks paluda vanakotkas, kotkas
või mõni kooliõpetaja.

II.

Eelmises tunnis läbivõetu kordamine salgaga omavahel, salgapealiku eestvõttel, kuni 10 min.

Seletada peajoontes Eesti Vab. Val. korda, põhim. § 202 p. 2.

Käsir. I, lhk. 194—204.

Käsir. V, lhk. 18—94; 194—208.

Riigivanema ja riigikogu esimehe nimed, põhim. § 202 p. 6.

Käsir. V, lhk. 97.

E. V. lipuvärve nimetada õiges järjekorras.

Põhim. § 197 p. 3. Käsir. V, lhk. 17—18. „Kaitse Kodu!“ 1927. a. nr. 23, lhk. 861—865. „Riigi Teataja“ 1922 nr. 84/85.

Paluda tundi andma kaitseliidu pealik — ohvitser või kooliõp. vanakotkas — kotkas.

III.

Eelmise tunni kordamine salgapealiku juhtimisel.

Noorkotka tervitus ja üldmärk; märgid ja lipud (lipu ülestõstmise kombid), põhim. § 202 p. 4. Käsir. V, lhk. 16, 96. Peast. Teataja nr. 1 art. 3 (lhk. 12).

Orienteerumine kodukohas, rühma staabi liikmete ja oma staabi liikmete nimed ja elukohad. Põhim. § 202 p. 5, 9, § 200 p. 1. Käsir. V, lhk. 18, 84, 96.

Tunni andja rühma kotkas või salgapealik.

IV.

Eelmise tunni kordamine salgapealiku juhtimisel, peamiselt vaadates, kas kõigil on vajalised aadressid, telef. nr. nr. jne. noorkotka märkmikus.

Salga koondused, nende avamis- ja lõpptseremoonia. Salga korrupidaja ja tema ülesanded ning kohustused. Põhim. § 202 p. 4. Peast. Teat. nr. 1, lhk. 14, 15, 16. Siduda kaks sõlme (kalamehe sõlm ja seasõrg). Põhim. § 197 p. 5.

V.

Teada tähtsamad sündmused kodumaa ajaloo ja vabadussõjast (lähim lahingupaik, joon, milleni tungis punane laine, üldine surnute ja haavatute arv vabadussõjas jne.). Põhim. § 202 p. 7, § 200 p. 3, § 197 p. 4. Käsir. I, lhk. 209, 210. Käsir. 4, lhk. 86, 98—101.

Tunniandjaks paluda kooliõpetaja, kaitseliidu pealik või rühmakotkas.

(Järgneb.)

O. R e i n t h a l,
maleva pealik.

V. K u h l b e r g,
noorte magister,
maleva instruktor.

Teadaanne.

Avaldan teadmiseks ja täitmiseks väljavõtte 10. dets. s. a. peetud malevkondade, kompaniide ja ü. rühma pealikute koosoleku protokollist.

1. Maleva 1933/1934. a. talvise perioodi ja aasta õppetegevuse kava avaldada „Harjulases“ üksustele teadmiseks ja täitmiseks. Soovitud muudatustest üksuste pealikul teatada hiljemalt maleva esindajate kogu koosolekul.

2. Laskejuhatajate ja nende abide nimekirjad üksustest saata lähemal ajal maleva staapi käskkirjas avaldamiseks ja maleva staabis laskejuhatajate nimekirja-raamatu sisseseadmiseks.

3. Organiseerida eriuksusi järgmiselt:

Suusk-jalgratturiüksusi: Hagudi, Saue, Paldiski, Jõeletme, Nehatu, Kõnnu, Kabala, Juuru, Kloostri, Kohila, Ingliste kompanii ja Loksa ü. r. juure.

Ratsaüksusi: Aruküla ü. r., Riisepere k., Raiküla k., Väana ü. r., Lohu ü. r. ja Varbola k. juure.

Sideüksusi: Ravila k., Kernu k., Ingliste, k., Laitse k., Saku ü. r., Järlepa k. ja Kuimetsa ü. r. juure.

Gaasikaitseüksusi: Laitse k. juure.

Raskekuulip. komandosid: Kohila k., Aruküla k. ja Harku kompanii juure.

Eelpooltoodud üksuste organiseerimise tööd lõpetada 1. veebr. 1934. aastal, et võiks õppetööga alata.

4. Võimaluse korral organiseerida iga üksuse piirkonnas noorkotkaste ja kodutütarde rühmitusi.

5. Kõigis üksustes, kes Tapa sügismanöövril 1934. a. osa võtavad, muretseda igal kaitseliitlasel endale seljapaun ja kaasaskantavad toidunõud. Edaspidi see teha kohuseks kõigile kaitseliitlasile. Seljapauna kirjeldused saadetakse üksustele maleva staabi poolt.

6. Majanduslike eeltöödega teha kohe algust.

7. Kõigil kaitseliitlasil tuleb 24. veebr. 1934. a. muretseda vähemalt kaitseliidu müts ja käeside ning 1. juuniks kõigil kaitseliitlasil **suvipluus või -kuub.**

Uusi liikmeid vormi muretsemise kohustust andmata mitte vastu võtta.

8. Maleva malevkondade juure asutada vormiriietega varustamise ja õblemise osakond, et võimaldada kaitseliitlasile soodsatel tingimustel muretseda endale vormi.

9. Varustuse vastuvõtmine ja väljandmine maleva staabilt toimub iga kuu 1. kuupäevast kuni 10. kuupäevani.

10. Maleva lattu võetakse varustust vastu ainult saatelehtedega üksuste poolt. Saateleheteta varustust vastu ei võeta.

11. Kui varustus saadetakse üksustele välja kirjaliku või telefonilise nõudmise korral, siis maleva staabilt saadetakse varustusega ühes ka saateleht ühes kviitungiga. Üksused on kohustatud kviitungid varustuse ikättesaamisel kohe maleva staapi alakirjutamiseks tagasi saatma.

12. Padrunite laadimise abinõud tulevikus välja anda malevkondade pealikuile, kelle korraldusel üksused neid saavad kasutada laadimiseks.

13. Iga kaitseliitlane on kohustatud endale muretseda pussipuhastamise hoolekande kotikese vastava sisuga. Hoolekande kotikese sisu kohta teeb korralduse maleva staap.

14. Iga pealik ja laskejuhataja, kokku puutudes malevlastega, on kohustatud relvad järele vaatama ja vastavaid märkusi nende kohta tegema: laskejuhataja — laskeraamatusse, pealikul — hoolekandelehtedele. Kui hoolekandelehel ei ole ruumi, siis kleepida juure lisaleht.

15. Malevkondades, kompaniides ja ü. rühmades seada sisse kroonilika kirjeldused ja albumid maleva staabilt antud juhtnõuude kohaselt.

16. Üksuste aastapäevad (algpäev) teha kindlaks ja maleva staapi teatada lähemal ajal. Malevkondade algpäevaks lugeda kõige vanema üksuse algpäev.

17. Omakaitse ja kaitseliidu algpäevilt olev materjaal, ülesvõtted, isiklikud mälestused saata maleva staapi, kaitseliidu ajaloo koostamise materjaliks.

18. Üksuste pealikul revideerida maleva staabis sooviavalduslehti vähemalt kord aastas, üksuse isikliku koosseisu korraldamiseks.

19. Kõigil kaitseliitlasil, toetajail ja tegevliikmeil õiendada „Harjulase“ tellimisraha üksuse pealikule **10-daks veebruariks 1934. a.**

20. Üksuste pealikul saata tellijate nimekirjad „Harjulase“ tellimisrahaga maleva staapi **1. märtsiks 1934. a.**

21. „Kaitse Kodu!“ tellida 1934. a. kõigil malevkondadel, kompaniidel ja üksikuid rühmadel oma erasummadest.

22. Kindral J. Laidoneri 50. sünnipäevaks ilmuva raamatu tellida soovijail üles anda nimeliselt 1. jaan. 1934. a. maleva staapi.

Johannes Härt'i

leinab sügavas kurbuses
Jõelehtme kompanii.

Jaan Sorksep'a

leinab sügavas kurbuses
Riisipere kompanii.

23. Peetakse soovitavaks, et üksused muretseksid järgmisi raamatuid:

1) Kol. Maide „Ülevaade Eesti vabadussõjast“ (maleva sekretäri käes müügil).

2) major K. Partsi „Laskuri käsiraamatu“ I vihk ja „Laskuri algkoel“.

3) Jalaväe eeskiri I osa 1933. a. väljaanne.

24. Kui kaitseliitlane kannab kl. vormiriietust või kl. märki ja on kl. töös ja tegevuses, siis on ta kaitse-

liitlane ja igasugusest poliitikategemisest osavõtmine on talle keeldud. Kui aga kaitseliitlane on ilma kl. vormi ja märgita ning välispool kl. tegevust, siis esineb ta kodanikuna ja toimetab oma veenete kohaselt.

K. Saar, major,
Harju maleva pealik.

Tänuavaldus.

Käesolevaga avaldame tänu Paldiski kompanii pealikuile ja naiskodu-

kaitse liikmeile, kes aitasid kaasa kaitseliidu loteriipiletite müümisel, mille tulemusena kõik üksusile määratud piletid ära müüdi. Ühtlasi suurim tänu kodanikele, kes müüjaile lahkesti vastu tulles omandasid kaitseliidu loterii pileti ja seega toetasid kaitseliitu.

Paldiskis, 13. dets. 1933.

Jaoskonna esinaine,
komp. pealik.

Väljaandja: **Harju maleva staap.**
Vastutav toimetaja: **K. Saar.**

*Ostarbekohaseim
jõulukink on*

Eestimaa Kinnitus A/S. EKA

elukindlustuse poliis.

Suurim ja odavaim paberikaupade, kirjutustarvete ja raamatute ostukoht Eestis tarvitajale ja jällemüüjale.

K-ü. „Rahvaülikooli“
kauplused Tallinnas

soovitavad oma rikkalikust laost

igasuguseid kontoritarbeid, kirjutusmaterjale, paberikaupu jne.

Ilu-, kooli- ja lastekirjandust kõige suuremas valikus.

Teenimine kiire, vastutulelik ja ausameelne.

K-ü. „Rahvaülikool“

Tallinnas, Harju tänav 48, oma majas, telefon 444-39, 444-37. Jaani tänav 6, panga majas, telefonid 446-67, 446-66.

*Kes lugu peab tõepoolest heast ja maits-
vast kesvamärjukesest, see joob ainult*

= Saku õlut

SAKU ÕLLETEHAS A.S.

KESKLADU TALLINN, S. KLOOSTRI 10, 12

TELEF. TELLIMISEKS: 437-36, 437-38

VÄÄRTMETALLASJADE & MÄRKIDE
TEHAS

ROMAN TAVAST

TALLINN, V. ROOSIKRANTSI 6, KÖNETR. 452-79

VALMISTAB KOHASEID ESEMEID
KINGITUSTEKS JA AUHINDADEKS
NING MÄRKE VÖISTLEMATA HEA-
DUSES

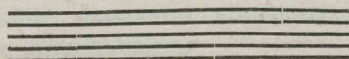
O/Ü. „ESTO“

TALLINN, PIKK T. 47
KÖNETRAAT 444-22

SOOVITAB
HOOAJAKS

SPORDIABINÕUSID.

KÕIGE SOODSAMALT TELLITE
VORMI- JA ERARIIDED

JOH. VAHTER'I

VORMI- JA ERARIIETE
T Ö Ö S T U S E S T

TALLINN, RATASKAEVU 9-4
T E L E F O N 431-07

Spordiriistade äri
V. Resev-Resel

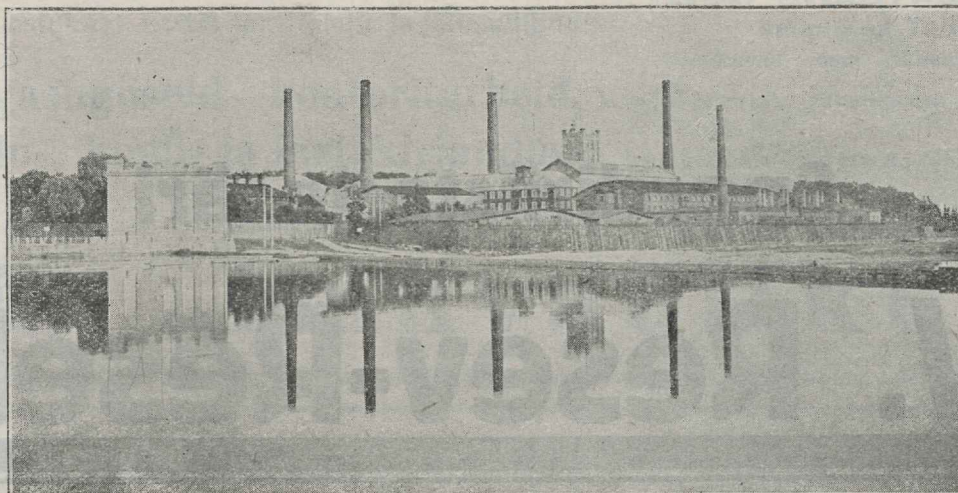
Tallinn, Kullasepa t. nr. 13

Kõnetraat 432-19

**Kõige odavamini ja soodsamini
ostate meilt**

talispordi abinõusid

Kaitseliitlastele hinnaalandus

SINDI TEKSTIILVABRIKUTE ÜHISUS

END. VÖHRMANN JA POEG

Villatööstus valmistab:

Härradele villaseid kaupu:

talve- ja suveülikonnariideid, smokingi ja fraki kreppfoule, ülikonna voodririideid, serži ja alpakat; sügise- ja talvepalitu riideid: veluureid ja meltoneid. Kaitseväge, lennuväe, politsei, raudtee, posti, vangimajade valitsuse ja metsaametkonna vormiriided (diagonaal), kandikalevit.

Daamidele:

Kostüümi-, mantli- ja kleidiriided rohkem kui 100 värvis. Pealeselle villased suurrätid, voodivaibad ja villane vatt.

Puuvillaste, kunstiidi ja nende kombinatsioonide kirjukudumine ja puuvillaste, siid-, kunstiid- ja linaste toorkangaste töötlemine (pleegitamine, merseriseerimine, lüstreerimine, värvimine, trükkimine ja apreterimine).

Valmistatakse:

Pesuriid mitmesuguses headuses ja laiuses, siidbatisti, pesusiidi, voodilinu, käterätikuid, laudlinu, salvrätikuid, iga seltsi sitsi, vill. vuaali, markisetti, päevasärgiriid, tasku-, varruka-, ülikonna-, voodririideid, pea- ja taskurätikuid, madratsiriid, tekisatääni, püksiriideid, mööbliriideid jne.

Saadaval kõikides paremates riidekauplustes.